

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Jedna vojak četrtek bi velja s poštino vred in v Mariboru s polijetanjem na dom za celo leto 4 K., poi leta 2 K. in za četrti leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 6 K., za druge izvenavstrijske dežele 8 K. Nekdodan bodi sam po njej, plača na leto ramo 3 K. — Naročnina se poljija na: Uredništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopošča do odgovoda. — Udele „Katoliškega tiskovca“ dostavljajo hit brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta štev. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravnštvo: Koroška cesta štev. 5, sprejemajo naročnino, inserirati in reklamacije.

Za inserata se pišejo od enesotega petljivata za enkrat 18 vin., ali kar je isto, 1 kvadratni centimeter prostora stane 12 vin. Za večkratne oglase primaen popust. V oddelku „Mala naznanka“ stane beseda 5 vin. Parte se zahvalje vsaka petljivata 24 vin., Izjave in Poslano 36 vin. — Inserati se sprejemajo do torka opoldne. — Nezaprite reklamacije so poštine proste.

Lvov v naših rokah!

Ruska fronta pretrgana. — Italijani naskakujejo brezuspešno. — Njih izgube velike. — Tolmin je Przemysl za Italijane. — Naši težki topovi na koroški meji. — V Tirole ni mogoče udreti. — Drugi izpad naše mornarice.

Biti slovenske krvi, bodi Slovencu ponos!

Zopet je ponos, biti in se imenovati Slovenc. Kamorkoli prideš med poštene in o sedanjih razmerah dobro poučene ljudi, povsod se izgovarja slovensko ime z občudovanjem in spoštovanjem. V mirnih časih se je o nas Slovenci občudovalno govorilo, ker smo iz lastne moči postajali gospodarski od dne do dne vedno močnejši in ker se je visoka izobrazba slovenskega ljudstva kazala vedno sijajnejše v različnih njegovih nastopih in organizacijah. Sedaj, ko pokajo puške in gromijo topovi, so seveda drugi činitelji, ki nam ustvarjajo in delajo čast pred celim svetom.

Prvi, ki nam branijo dobro ime, so naši v ojaki na raznih bojiščih. Skrajso so marsikateri sovražniki našega naroda izražali dvom nad našim vojaštvom. Sedaj ga ni človeka, ki bi se upal le v mislih nepovoljno izražati o našem vojaštvu. Zvesti in zanesljivi v svojem mišljenju napram Avstriji, hrabri in pogumni v svojem bojevanju, čisti in olikani v svojem obnašanju ter neomajno udani Bogu in svoji slovenski domovini, taki so naši slovenski vojaki! Njih poveljniki jim pojejo slavo, naj se gre za boje na severu proti Rusu, na Balkanu proti Srbu ali na jugu proti Lahu. Slovenski narod pa je ponosen na svoje najboljše sinove. On nikdar ni dvomil nad našim slovenskim vojaštvom in se veseli, da sedaj tudi drugi priznavajo svojo zmožno in govorijo o Slovencih le v izrazih spoštovanja in občudovanja.

Cast nam delajo tudi oni naši slovenski sorokaji, na kajih zemlji se odigrava sedaj dvoboj med avstrijsko in italijansko državo. Avstrijsko vojaštvu ne more prehvaliti slovenskega ljudstva, kako zvesto mu je, kako skrbi zanj, kako mu gre povsod na roko, kjer le more. In slovenske žene in dekleta, ki so ostale v krajih južnega bojišča, so se spremenile čez noč v samaritanke in opravlajo službo usmiljenih sester pri ranjencih visoko v naših gorah. Vojaštvu ne ve, kako bi v dovolj lepih in prisrčnih izrazih izreklo Slovenkam svojo najiskrenejšo zahvalo. Na drugi strani pa izvemo, da se Italijani pritožujejo nad slovenskim prebivalstvom, da jim je neprijazno, sovražno... In trume Slovencev romajo v italijanske zapore...

Sedaj naj pridejo in naj pogledajo, kako je mnogo težja služba, ki jo uzorno izpolnjujejo Slovenci napram svoji slovenski domovini, nego je bila naloga sumničenja in opravljanja. Vse gleda z občudovanjem na slovensko prebivalstvo v vojnih krajih in sliši se le glas hvale in proslave. Mi smo pošten narod in zaman so hoteli spraviti madež na naše vselej dobro ime!

Pozabiti pa tudi ne smemo na oni del slovenskega ljudstva, ki je ostal doma, da straži rojstne domove in obdeluje domačo zemljo. Tudi ti, ki so ostali doma, so ponos slovenskega ljudstva. Posebno naše žene! Z žalostjo v srcu, s solzami v očeh in z jokajočimi otroci okoli sebe hodijo neumorno za

delom ter z nadčloveško močjo, kot prave junakinje, oskrbujejo gospodarstvo ter obdelujejo polja, vognarde, travnike... Klobuk dol pred takimi vrlimi, skrbnimi, vse pretrpečimi ženskami! Narod, ki ima tako vzorno ženstvo, je zapisan v knjigo življenja. S posebnim ponosom zremo v teh žalostnih časih tudi na naše neprecenljivo slovensko ženstvo.

Kamorkoli pogledamo, povsod nastopamo Slovenci pošteno in častno. Zopet se obrača svet z občudovanjem napram slovenskemu narodu. Zato pa: Biti slovenske krvi, bodi Slovencu ponos!

Slike iz vojne.

Slovenke v boju proti Italiji.

Hrvatski vojak Vladimir Folnovič piše:

„Že nekaj dni se nahajamo na soški bojni črti, nekaj kilometrov od italijanske meje. Naše čete so zasedle najvišje točke, visoke 1200 metrov, katere napada italijanska vojska kakor vihar. Četa za četo naskakuje naše rojne vrste, napada v masah naše okope, ali naše strojne puške kose sovražnika naravnost neusmiljeno z velikim uspehom. Sovražni vojaki se deloma mrtvi, deloma ranjeni vale po velikanskih snežnih strminah navzdol. V dveh dneh so nas italijanske čete poskusile šestkrat vreči iz naših postojank, ali zastonj. Vsakokrat so se morale vrniti z velikanskimi izgubami in ne da bi kaj opravile. Tri dni zaporedoma je besnel topniški boj, od ranega jutra do pozne noči. Ničemur niso prizanašale sovražne krogle. Ali naše topništvo dobro odgovarja in izvrstno brani naše postojanke.“

Zanimivo je tu na meji zadržanje civilnega prebivalstva, katerega je mnogo ostalo doma, a nad vse je vredno pohvale junaško obnašanje hrabrih Slovencov, katere požrtvovalno skrbje za ranjence. Te dni so nosile hrabre Slovenke celo pošto v bojno črto ter z višin 1200 metrov nosijo ranjence, zapušcene puške, telečnjake in druge stvari ranjenih vojakov na varen kraj. Hrabra dekleta iz bližnjih krajev nosijo našim junaškim vojakom vodo, mleko, kruh in druge stvari. To delo požrtvovalnosti more se še le takrat prav ceniti, kadar se ve, kako težek je dohod k našem četam, ki so razsute po teh sneženih gorskih grebenih in kako je to nevarno, ker so izpostavljene močnemu ognu italijanskega topništva.

Naši hrvatski vojaki so navdušeni vsled te pomoci svojih slovenskih sester. Ta dela jih spodbujajo naše večja junaštva ter jim dajejo čvrsto upanje, da bomo našega skupnega sovražnika tudi premagali. Slovenski in hrvatski vojaki so se zakleli, da hočejo do zadnjega vzdihljaja braniti in varovati svojo rodno zemljo in ne bodo dovolili, da tuječ grabi to, kar mu po naravi niti po pravici ne pripada in mu ne sme nikoli pripadati.

Nadporočnik v rezervi gosp. dr. Ivan Grašič pa piše dne 5. t. m.: Ležim visoko v gorah, šrazeneli in granate pokajo, da odmeva po celih Primorski. Nenapravno za fronto stoji majhna gorska kočica, kjer obvezujejo ranjence. Vsak hip se razpoči tu 15 cm granata in niti trenutek si nisi varen življenja. In kdo more popisati veselje in ob enem začuđenje, ko so prikorakale danes zjutraj vrle Tolminke k tej kočici, da tolažijo ranjence in jih dajo prvih okrepi. Hrabri Tolminci so prinesli seboj nosila, da težko ranjene posene v dolino. To je hvalevredno dejo naših slovenskih deklet in mož in vse vojaštvu se jim iz srca zahvaljuje za njih trud. Slovenec ima dobro sr-

ce! Posnemajte vrle Tolminke tudi druge Slovenke. Lahom se godi slabo.

Lah nam ne bo kradel naše dedovine.

Vrli član naše mladeničke organizacije Jakob Felicijan z Vurberga pri Ptiju, znan kot govornik na naših mladeničkih shodih, sedaj prideljen domobranskemu pešpolku št. nam piše z italijanskega bojišča:

Po dolgih desetih mesecih, kar smo že pod orodjem v obrambo naše ljube Avstrije, pošiljam Vam in vsem bralcem „Slov. Gospodarja“ bratske pozdrave iz koroških skalnatih planin. V teh desetih mesecih, kar ogrožuje našo Avstrijo sovražnik na vseh straneh, je prinesel Vaš list že veliko krasnih pisem, katera pošiljajo naši slovenski junaki v svojo domovino. V več pismih se je čitalo, kako naši fantje in možje radi molijo in se priporočajo božjemu varstvu, predno gredo v bojni metež.

Res, da je ta vojska že marsikaterega naučila spet moliti in veselo je opazovati, kako se vojaki radijo poslužujejo rožnega venca in tudi raznih molitvenikov, in če je mogoče, tudi obiskujejo cerkev. Toda na drugi strani pa žalibog spet opazujem, kako je tudí nevera strašno razširjena med vojaštvom. Večkrat se sliši, kako nekateri vojaki prekljinajo Boga, ter pravijo, da če bi bil Bog, bi že moral biti zdavnajmir, ker ljudstvo toliko premoli. Drugi spet prekljinajo duhovnike in voditelje, naj bi jih dali v prvo vrsto v sovražni ogenj. Toda, tovariši, počasi! Vsak, kateri še ima le malo vere v svojem srcu in okuša težave sedanja vojske, je lahko prepričan, da je Bog. Vsak krščanski vojak pravi: Samo Bogu in Mariji se imam zahvaliti, da sem še pri življenju. In kateri na tanko razmotriva premoč naših sovražnikov in grozne pretekle boje, je lahko prepričan, da je Bog in da ravno on vodi našo hrabro armado, katera je že tolikrat porazila desetkrat močnejšega sovražnika. In naše duhovništvo! Ali ono res nič ne stori za domovino? Iz vojaških poročil lahko posnamemo, da je že tudi veliko duhovnikov dalo življenje za domovino in mnogi izmed njih se hrabro obnašajo pred sovražnikom ter delijo zadnjo tolažbo umirajočim vojakom, drugi pa na domu pomagajo do zmage z molitvami in tolažijo doma ostale ter storijo tudi veliko v gospodarskem oziru. In če opazujem to vrsto vojakov, kateri prekljinajo Boga in zabavljajo čez duhovnike, pridem do prepričanja, da so to večinoma tisti, ki so šli z zmajem križem sveta in so vso vero izgubili. To so tiste vrste ljudje, kateri tudi za bojno črto uganjajo najgršje nesramnosti. To so tiste vrste ljudje, kateri pravijo, da ni Boga in kateri življenje drugih imenitnih oseb primerjajo svojemu. Mi pa, pošteni slovenski vojaki, smo prepričani, da je Bog nad nami. On vodi naše hrabro armado. Prosimo ga v gorečih molitvah, naj blagoslov naše orožje, da bi tudi tega novega, zahrtnjega, izdajalskega sovražnika kmalu premagali ter se spet zdravi povrnili nazaj na zeleno Stajersko med svoje drage, kateri nas že gotovo težko pričakujejo. Upamo, da si bodo tudi Lahni svojo vročo kri ohladili tukaj v tem skalovju, kakor so si jo Rusi v Karpatih. Z Bogom in Marijo gremo v boj za našega cesarja in za našo krasno slovensko domovino, proti novemu sovražniku. Lah nam ne bo kradel naše dedovine!

Bratske pozdrave pošiljam vsem štajerskim Slovencem z italijanskega bojišča in klicem še enkrat: Na veselo svodenje! Jakob Felicijan in Janez Fras.

Kakor načajce.]

Vojni dopisnik „Reichsposte“ poroča iz vojnega poročevalskega stana: Nek sobojevnik mi je pripovedoval o bojih na Krnu: Raz višin Krna so bili Italijani vrženi 1. junija, nakar so se odigrali na Mrzlem vrhu boji, ki so prav tako končali z umikanjem sovražnika. Do 6. junija so Italijani izgubili tudi vas Krn in so morali nazaj čez Sočo. Pri prehodu čez napravljeni vojaški most jim je naš ogenj zadal najtežje izgube. Za 3. junija je bil odrejen napad. Mi smo tam ležali kriti za višino pri Sv. Luciji. Zvečer smo se dvignili, da izmenjamo nekaj bataljonov na Mrzlem vrhu. Okoli polnoči smo došli na določeno mesto. Kakih 300 metrov pod nami so tičali Italijani, kril jih je gozd. Napočilo je jutro 4. junija. Naše baterije so otvorile ogenj z Mrzlega vrha, obstreljevale so italijanske infanterijske postojanke in sovražno artilerijsko. Kmalu je pričela odgovarjanja italijanska težka artilerijska. Streljala je od pol 8. do pol 12. ure. Sovražnik je neverjetno razsipaval municijo. Nad 150 težkih in prav toliko lahkih strelov je oddala italijanska artilerijska na nas. Kljub temu je bilo pri mojem bataljonu le 6 mrtvih in nekaj ranjenih, ki pa niso ostali nemačevani.

Sedaj so nas Italijani smatrali zrele za naskok. Ogenj njih topov je utihnil in že smo videli, da sta približno dva bataljona alpinec zapustila svoja kritja in šla proti našim postojankam. Iz globočine so se čuli slabotni kljuci „Savoja“, napadali klic sovražnika Kmalu nato smo otvorili ogenj, nakar so se Italijani z velikimi izgubami umaknili. Petkrat so napadli in petkrat so se morali skriti v svoje postojanke. Ko je po 2. uri pričelo močno deževati, so Italijani izgubili veselje do napadov in ob pol 3. uri je bilo vse končano. Značilno za dober duh naših Slovakov je dejstvo, da, kakor hitro so spoznali dobro učinkovanje svojega ognja, jih ni bilo več mogoče obdržati v kritijih. Ne glede na ogenj strojnih pušk, ki jih je vedno ogrožal, so se popolnoma dvignili iz kritja in stoeč streljali na alpinec kakor na zajce. Ko so Italijani končno izginili, se je zopet pričel ogenj gorskih topov. Proti večeru je nastal mir, nakar so nas izmenjali drugi vojaki.

Alkohol v vojnih vrstah

Zvest in priden narodni delavec na Koroškem, **Peregrin Vunček**, črkostavec v Mohorjevi tiskarni v Celovcu, je padel junaške smrti na severnem bojišču. Pred svojo smrтjo še je pisal to-le zanimivo pismo na uredništvo protalkoholnega glasila „Zlata Doba“:

Poročam, da sem že nad teden dni v strelnih jarkih. Ne za svojo osebo, ampak za našo veliko, plemenito abstinenčno misel v naslednjem par črtic. Že v Vrbi ob jezeru, kjer sem prestal vojaško šolanje, je igral alkohol svojo pogubno vlogo v naših vrstah. Prvi prestopek je zagrešilo — žganje, prvih in več naslednjih kazni vzrok je bila pijanost. Nesramni strasti popivanja se nekateri niso mogli odpovedati, kar da med nami črnovojniki sklepali, da si doma precej privoščijo „zlatih“ in že več manjvrédnih kapljic.

Videlo se je pri marših, da rednega alkohola vajeni so veliko teže zdržali napore, čeravno so bili za oko dosti močnejši od mene. (Priporaba: Jaz sem popolen zdržnik od februarja 1914.) In sedaj v strelnih jarkih je razloček šele prav očividen. Alkohola vajeni pri delu in vročini silno omahujejo ter pogrešajo „kapljic“. Parkrat smo dobili za priboljšek malo vina. Odkrito priznam, da sem deloma od naporov, deloma od primanjkanja zadostnih in pravih živil in vode tudi použil svojo porcijsko vino ali čaja z rumom. Pa vselej sem čutil zatem še veliko večjo utrujenost in zaspansost. Za svojo osebo sem tako popolnoma prepričan, da je bolje skrbeti za dosti tečne hrane, alkohol pa zavsem ustaviti z izjemo za medicinsko uporabo. — Pozdrav! P. Vunček, domobranec.

Junaški čini slovenskih pionirjev.

Boštjan Kristovič iz Hoč, pionir pri 2-3 pionirski stotniji, vojna pošta 112, nam piše s severnega bojišča:

Lep prvi juninski dan obseva ta kraj, kjer grome najtežji topovi, ko Vas, mi vsi domačini vseh vrst, pozdravljamo, boreč se za vero, dom in cesarja.

Iz vseh vrst časopisa posnamemo le, da se glavni član ene hrabre armade najbolj prezira, namreč naša pionirska moč, katera igra ob strani topništva, katero je res nad vse izvrstno, glavnog vlogo. To se je n. pr. izkazalo v prvih majniških dneh pri prvem napadu na sovražne postojanke na drugi strani Dunajca. Omenimo le sledče. Kdo je bil prvi na oni strani? Prva je bila granata našega topništva, a reko in zemljo na oni strani je bil prvi prestol pionir, ki ima pri vožnji št. 2. Se le potem je prišla pehotna.

Ko je prišlo povelje od najvišjega vojnega poveljstva, da moramo na vsak način predpreti sovražno postojanko čez reko, naj stane, kar hoče, se je reklo: Mi moramo na ono stran! Prebrodili reko, je bilo pregloboko. Prideljeni smo bili za prevoz pehote ter smo na širokosti do 10 km naenkrat nevidno postavili zvečer naše žlezne čolne. Čakali smo usodepolne ure dvanaest v noči od 1. na 2. maja. Kar zahrusči prvi strel naše težke baterije na ono stran kot predpohod. V tem trenutku smo vse čolne spustili v vodo, na kar se oglasijo naše baterije z vsemi topovi do

400 naenkrat ter strojne puške, da je bilo, kot bi bil konec sveta. Zemlja se je stresala, bliski granat in šrapnelov so sikkali po zraku, lačni ruski žrtev. Rusi so bili zbegani vsled obupnega ognja, tako, da sovražne predstreme niso bile v stanu, našega prvega prevoza čez reko več zadržati. Ko smo pridrli do njih, so se vsled strahu dali ujeti. To je bilo živahn gibanje čez vodo. Kot jadrnice so pluli naši čolni s behoto venomer čez in čez in donašali med sovražnim ognjem našim pomoč, ki so se že spoprijeli z Rusi. Sovražni ogenj je bil preslab proti nam. Rusi so streljali previsoko nad nami. Ta borba še ni do jutra ponehala, celo dopoldne smo vozili tja našo pehoto, nazaj pa ujetnike, ki jih je že v jutro bilo okrog 1100. Tudi topništvo smo zajeli, ki pa se je dolgo obotavljalo. Tako je bil tudi most za naše topništvo gotov. Nato smo nadaljevali naše delo.

Drugi večer smo bili prideljeni Nemcem, ki so ravno ob našem prihodu v noči od 2. do 3. maja prišli čez reko, tudi z uspehom in smo jim tam naredili most, a sovražnik je bil brez naše vedenosti komaj 400 korakov od nas oddaljen. V jutru nas pozdravili s strojnim puškami in šrapneli, ki so zahtevali od nas nekaj žrtev. Tretjo noč so naredili Rusi istotam na Nemce protinapad z dvema novima polkoma. Ti so bili vsi od naših in nemških strojnih pušk in šrapnelov zadeži in kupi mrtvih Rusov so ležali na bojišču, da je bila groza. Ruse so gnali zadaj kozaki, ker drugače nočejo v ognju. Vse je tam končalo pod našim ognjem.

Naši konjenici se je posrečilo po zasledovanju Ruse na več krajin zajeti. Rusi niso mogli več mostov do tal razrušiti ali jih začagnati. Mostove smo lahko popravili. Ta dela in mostovi na Dunaju so stali Ruse gotovo na milijone in milijone rubljev, a sedaj so zapustili moderne mostove iz obupa pred naše hrbrostjo. (Op.: Ruski ujetniki pravijo o našem vojaštvu: „Avstrijevi pijejo vodki in ženejo Ruse na kupe, a Germani pijejo kave in idejo do Varšave!“)

Enako je bilo čez reko Visloka. Rusi so že ropali po teh krajin in pri begu vse vasi za seboj zapravili. Po tem smo vedeli, kam bežijo. Takega poloma ruske premiči ta vojna ne pozna!

Slovenski pionirji smo že tako utrjeni, da se ne zmeni nobeden, če brenčijo sršeni okoli nas. Zdravi smo še, ker delo in zavest, za cesarja in domovino se poriti, nam tolaži zmucene ude in telo.

Sprejmite še mnogo pozdravov od slovenskih fantov naše vrle stotnije pod geslom: „Vse za vero, dom, cesarja!“ Boštjan Kristovič, Simon Javornik, Matija Jeraj, Franc Prislani, Jožef Zgonik, Martin Sirc, Filip Slabe, Anton Cretnik, Izidor Jušč, Luka Starč, Kristovič Anton, krojač, Muster Karl, četovvodja našega voda, Franc Stančič, štabni narednik, ter poveljnik stotnije stotnik Becke.

Od Karpatov do Stryja.

Josip Holec, doma od Sv. Jurija ob Ščavnici, prideljeni gorskemu havbičnemu polku št. 3, nam piše dne 2. junija s severnega bojišča:

Ko je sovražnik jemal z žalostjo slovo od tukajšnjih karpatskih grebenov, posebno od gališke velikanske gore Čirok med Rožanko nižno in Rožanko višno, smo mu hitro sledili. Prišli smo do železniške postaje Tuhla, nadalje v mesto Skole, katero je v lepi legi, in sicer z velikimi gorami obdan.

Ker pa se je moral sovražnik z veliko naglico o polnoči umikati in ni imel zadosti vozov pri rokah, moral je veliko svojega vojnega gradiva in raznih reči požgati; zato je v tem mestu posebno na tovarnah postavil rušečega petelina. Z umikanjem je podrl vse cestne in železniške mostove, da mu niso naše čete mogle tako naglo kuriti za petami.

Hudo so se branili izročiti nam v posest mesto Stryj ter se postavili pred tem mestom v bran. Hudo je napadal naše postojanke. Zbral je veliko tamoznjih ljudi, kateri so mu moralni pomagati delati okope in postojanke. A vendar je pogum naših hrabrih vojakov tudi tu potisnil sovražnika nazaj.

Tudi pri mestu Bolehow južno-izhodno od mesta Stryj je sovražnik hudo napadal. Od naše havbičce je bil ranjen gosp. načelnik in tudi nekaj moštv. Rusi so z dvakratnim naskokom prodri skozi našo črto ter se približali celo našim topovom. Vendar smo je obvarovali z veliko pogumnostjo, da nam jih niso pobrali.

V pondeljek dne 31. maja se mudim s svojimi tovariši Jos. Ploj, Janez Klaus in Alojz Palčičem ter Hazenmalijem v mestu Skole. Tu so Vam bili prizori! Proti jugu so korakale po ulici tega mesta množice tukajšnjega galicijskoga moštva in fantov, kateri so prepevali svoje pesmi in šli tudi v boj za domovino. Čez pol ure pa prikorakajo še druge belkaste čete — 6000 Rusov — katere so prišle v ujetništvo pri Stryju in Bolehowu.

Tudi včeraj dne 1. rožnika je korakalo zopet 3000 Rusov v tabor in res so tu veliko večje procesije, kot so pri Vas ob Telovem. So strašni prizori, a kdaj bo konec?! Pozdrave! Vaš Josip.

Rusi živi zgoreli.

Franc Zagradisnik, doma iz Ravne pri Šoštanju, sedaj pri 87. pešpolku, nam piše iz jugozahodne Galicije:

Vesel sem, da me „Slov. Gospodar“ tukaj na bojišču tako redno obišče. V vojski imamo sedaj srečo. Ruse smo izgnali iz Karpatov, mnogo tisoč smrtnih ujeli in pobili. Mi krepko prodramo za bežečo ru-

sko armado. Sedaj smo v rojni črti blizu K... Rusi so nas v noči od 1. na 2. junija hudo napadli, a so bili pošteno teperi. Ko so začeli Rusi naskakovati, smo spustili med nje salve naših strelov, topničarji, ki mečejo mine, pa so jih pozdravljali z minami. Mnogi Rusi so karživi goreli. Vpili so, da je bila groza. Cez reko niso mogli drugače, kakor da so poskakali v strugo. Tako so pogasili svojo gorčico bleko. A reka je bila na tem prostoru globoka tri metre. Tako so Rusi, ki so nas poprej napadli, večinoma utonili ali pa zgoreli. Prav malo jih je odneslo pete. Mislim, da jih bomo kmalu popolnoma spravili iz Galicije v rusko gnezdo. Rusi imajo na tem prostoru, kjer mi prodiram, le slabo artilerijsko. Ko bomo dosegli popolno zmago nad Rusi, Vam bojo natančneje opisal. Pisane je težavno, ker nismo v naših okopih druge mize kot koščeno koleno. Mnogo pozdravov!

Kako slovenski vojaki mečejo mine.

Filip Žnidarič od 87. pešpolka, oddelek za mečanje min, nam piše s severnega bojišča:

Veliko ste že slišali in brali od topničarjev iz bojnega polja. Danes pa se enkrat oglasti tudi naša nova baterija z majhnimi topovi, katera izpušča mine, takojimenovana „minski metač“. Ta novo sestavljena baterija je od začetka meseca januarja pod nadzorstvom poročnika od težke topovske baterije. Od tam si je vzel poročnik tudi nekaj drugih poveljnikov, s katerimi se dobro razumemo. Ali vendar si je zbral največ nas slovenskih junakov od 87. pešpolka. Nekoliko tednov po izkušnji gosp. poročnika nas postavijo takoj v strelske jarke z našimi topovi med 87. pešpolk. Ni dolgo trajalo, takoj so nas začeli oblegati sovražniki. Takrat smo mi prvič spustili naše mine, izmed katerih vsebuje vsaka 1 kg ekrazita. To so padali kakor muhe in ostali so razrčali narazen, hiteli nazaj kakor piščanci, ki jimstreže jastreb po življenju. To je bilo veselje za nas in našega gospoda poročnika, kateri nas je tudi močno pohvalil in rekel, da smo res dobro delali. Veliko je bilo naše veselje, da smo Moskale prav pošteno nabili. Zdaj pa nam gre čisto dobro; kam koli pride, povsod nas visoko cenijo in pravijo: To so fantje, ki mečejo mine!

Dostikrat smo si zapeli lepe slovenske pesmi o lepi naši domovini in v čast ter zahvalo Bogu in prebl. Devici Mariji, ki sta nas dosedaj varovala in izpodbla sovražne svinčenke.

Ali zdaj pa nas zadene druga žalostna usoda. Začeli smo se izgubljati. Pred kratkim je bil ranjen naš četovodja in nekaj mož z njim. Dne 21. maja pa izgubimo po kratki bolezni (koleri) enega izmed naših slovenskih junakov: J. Pfeifer, doma od Sv. Križa pri Belih vodah. Celih 6 mesecov se je z namibroboril in imel veselje s topovi. Dostikrat smo veselo zapeli. Bil je eden izmed boljših poveljnikov po skupnosti. Dne 27. maja zbuli in odnesel ga v bližnjo bolnišnico. Kmalu pride novica, da je popoldne v Gospodu zaspal. Podpisani smo ga ljubili in žalujemo za njim in mu želimo, da pride v družbo izvoljenih vojakov. Filip Žnidarič, Ivan Gomzej, Franc Potnik, J. Narat, Leop. Kaučič, Fr. Divjak, Ivan Mesarec.

Rusi se bojijo vojakov 87. pešpolka.

Infanterist Josip Munda 5. stotnije 87. pešpolka, doma iz Bratonečic pri Sv. Tomažu nad Ormožom, nam piše s severnega bojišča:

Kakor znano, so naši domači polki prestavljeni iz Karpatov na desno krilo naše armade. Tukaj je bil sovražnik zelo daleč na Ogrskem. Zdaj se umika pred našo hrabro armado vedno dalje proti severu. Povsod so vidijo žalostni sledovi ruske surovosti. Kjer sovražnik ve, da ima opraviti s korajnimi sedemdesetimi, tam se rad umakne kar brez boja. Vendar nam ostane dan 8. junija vsem v spominu. Ko smo premagali sovražnika, posebno s pomočjo naše izvrstne artilerijske, pri mestu K..., se nam je sovražnik postavil po robu na neki višini. Že od daleč nas je pozdravljala ruska artilerijska. Naša 5. stotnija z junškim stotnikom na čelu je šla prva, da prežene oholega Rusa z višine. To so Vam bili grozni trenutki! Ruske strojne puške in topovi so nas grdo sprejeli. Granate in šrapneli so se kar sipali na nas. Srečni in pogumno Slovenci se niso zmenili in zgradiči, ki so metale cele oblačne zemlje v zrak, in za krogle, ki so brenčale, kakor čebele okrog ušes, ampak so drli vedno dalje in dalje naprej. Kakor vedno, sva bila tudi tukaj s tovaršem Al Hojžarjem od Velike Nedelje skupaj ter drug drugega bodrila in izročevala Marijine varstvo. Zavhalila sva se še pozneje Brezmadežni, da naju je varovala v tej uri, ki je bila za marskaterega zadnja.

Spoloh pa, če v takih nevarnih trenutkih ne bi imel človek upanja na njo, ki je pomočnica kristjanov, bi ne mogel vsega dobrovoljno prestati. S Hojžarjem sva vedno skupaj in se ljubljiva kot brača. To pa je znano, da človek v družbi dobrega prijatelja križe in težave ložje prenaša. Drugo jutro, ko se zdani, ni bilo na omenjeni višini nobenega Rusa več. Bežal je in nesel svoje grešne kosti nazaj, od koder je prišel in mi njemu za petami. Na kakem pripravnem mestu se še ustavi, pa se nam mora precej umakniti. Sedaj se

je močno zakopal v zemljo severno od mesta H... Pa tudi tukaj bo moral kmalu odrinčti. Vreme je lepo in silno vroče. Kraji rodovitni in lepa ravna. Če me bo Marija, Mati Milosti, tudi vi aprej varovala, kakor dosedaj, potem drugikrat več. Ostanite zdravi! Mnogo pozdravov Vam pošiljata Joško in Ložje.

Austrijsko-rusko bojišče. Lvov v naših rokah!

Lvov je zopet v austrijskih rokah! To se je zgodilo v tretk dne 22. t. m. popoldan. Prva je vkorakala v zopet pridobljeno mesto naša druga armada pod poveljstvom generala Böhm-Ermolija.

Dne 2. septembra šknskega leta so se morale naše čete v sled ruske premoči umakniti iz Lvova, drugi dan dne 3. sept. so že Rusi zasedli Lvov. Vnešla se je bitka pred Grodekom. Naše slovenske čete niso stale več pod poveljstvom generala Brudermannia, ampak že pod poveljstvom generala Boroeviča. Bile so zmagovite, stale so še samo 15 km od Lvova proč. Tola severno je nastopila proti Auffenbergovi in Danklovi armadi velikanska premoč, in naše previdne vodstvo je dalo povelje, da se umaknemo za Dunajec. Od istega časa je bil Lvov nemoteno v russkih rokah.

In sedaj po 10 mesecih je Lvov, glavno mesto Galicije, zopet v austrijskih rokah! Naša srca nam prekrevajo veselja radi uspehov našega vojaštva! Velkokrat smo skoro obupavali, žalovali nad nasprotimi uspehi, toda kolo sreče se je obrnilo! V Karpatih prvič Rusi niso mogli več izvršiti svoje volje. Potem smo jim predrli črto ob Dunaju in Biali in začelo se je rusko umikaťe. Padel je Przemysl, padel Lvov. Toda ruskega umikanja še ni konec.

Padev Lvova bo po celi svetu velikansko uplival, bolj kot Przemysl. Rusi ne morejo več utajiti svojih neuspehov, se ne morejo več izgovarjati, da se umikajo samo iz dobro premišljenih vojaških ozirov. Umikajo se, ker so teheni, ker so preslabi in v takem neredu, da se nam ne morejo več ustaviti. Posledno mogočno bo uplival padev Lvova na neprišanske države. Prerokovati se sicev v politiki ne sme nič, toda zelo verjetno je, da nam Rumunija odslej ne bo delala nobenih težav več.

Ruska armada je sedaj razcepljena, nad Lvovom je fronta prebita. En del je na Rusko-Poljskem, drug del v Galiciji. Zamisivo bo, kako bodo sedaj stopale.

Zmagoslaven vhod v Lvov.

General druge armade poroča o utisu, ki ga je naredil naši vhod naših zmagovalnih čet v osvobojeni Lvov. Vhod v Lvov je bil zgodovinske veličasti. Vse je globoko prevzel. Radost prebivalstva je bila nepospasna. Bil je dogodek, ki se ne da popisati.

Se v ulicah Lvovskih se je odigraval boj med našimi in russkimi vojaki. Avstrijski železničarji so se že vrnili v Lvov. Istotako državna policija.

Vojška z Rusi kmalu končana?

Visoki rumunski general se je na nekem dirkašu v družbi več politikov o položaju ruske armade po padev Przemysla sledče izrazil: Naizhodnem (ruskem) bojišču se lahko smatra vojska kot končana. Ruska armada ne razpolaga več s tisto močjo, s katero bi ji bilo mogoče odbijati sovražne napade. Brezdvomno je, da bodo austrijsko-nemške čete najpozneje v dveh ali treh mesecih na tem bojišču dosegles svoj cilj. Na francoskem bojišču je radi boja za posamezne postojanke nemogoče, da bi se vojska skoro odločila, tako, da še tam nì kmalu pričakovati končne odločitve. Zdi se, da bodo Avstrije in Nemci z Italijani ravno tako postopali kot z Rusi. Prisiliti se jih hoče do tega, da si zmorejo Avstrije in Nemci sami določiti bojni prostor in čas za uspešno bojevanje. Rumunski general pravi: Že v naprej vidim, da bo Tirolska za armado italijanskega kralja Viktor Emanuela tista pokrajina, kar je bilo ozemlje ob Mazovskih jezerih za Ruse. Pod vsakim pogojem pa je za slehernega vojaka sedaj jasno, da je ruska armada popolnoma razkropljena. Avstrijske in nemške čete so tekom desetih mesecov dosegle silno velike uspehe.

Zmešnjava v ruski armadi.

List „Kölische Zeitung“ piše o zadnjih bojih v Galiciji: Mnogi japonski topovi, ki so jih Rusi uporabljali, niso bili več uporabni. Topovske cevi so pokopale. Ravnino v odločilnih borbah se je japonsko orože in vojno gradivo pokazalo kot manj vredno. A-

merikansko strelivo, katerega so Rusi pričakovali, ni došlo. Japonske granate in šrapneli niso razpočili. Stalno se je pojavila med posamezanimi četami tudi zmešnjava. Poveljniki niso izgubili samo pregled, ampak tudi zvezzo; zgodilo se je tudi, da niso spoznali svojih častnikov in so imeli naenkrat tuje častnike in in mošto raznovrstnih ob vseh strani zmešnjivih vojskih čet pred se. Tretja bitka pri Lvovu je bila že vsled tega, ker so avstrijsko-nemške čete predrele rusko črto, izgubljena. Kmalu nato je nastala v russki armadi splošna zmešnjava.

Rusko umikanje — divji beg.

Iz vojnega časnikarskega stana se poroča: Na črti Wereszyca je bilo umikanje Rusov podobno divjemu begu. Rusi, ki so se drugače še le po štri do petkratnih naskokih in napadih z bajonetni smatrali in čutili za poražene, kakor n. pr. v bitkah pri Grodeku, so se umaknili na črti Wereszyca, kakor h'tro so slišali prve hura-klice naših naskokujcih bataljonov. Pomanjkanje streliva je postalno pri Rusih v zadnjem času tako veliko, da so začeli odvazati z bojišča svojo artilerijo. Ko so avstrijsko-nemške čete zasledovale sovražnika, so bile njegove izgube, zlasti kar se tiče trena, zelo velike, ker so morali Rusi pustiti na cesti veliko število svojega trena, da so se mogli neovirano umikati. Naši vojaki so vse ruske vozove, ki so zapirali ceste, kratkomalo pometali v jarke in na polja, če so hoteli uspešno zasledovati bežeče Ruse.

Naš bogat plen v Bukovini.

List „Kölische Zeitung“ poroča: Umikanje Rusov iz Bukovine, katero so morali zapustiti do zadnjega moža, se je vršilo tako naglo, da Rusi niso imeli ne le foliko časa, da bi bili mogli spraviti seboj vse velikanske zaloge žita in drugih živil, ampak je prišlo še celo tako daleč, da niti uničiti niso mogli svojih zalog. Naše zmagonosne čete so našle v Bukovini veliko množino žive goveje živine in cele vagone žita. Žitne zaloge Rusov v Bukovini so bile tako velikanske, da so Rusi krmili svoje konje z žitom, namesto s krmo ter da so nezmačeno scopje uporabljali za steljo. Našim četam pridejo sedaj zelo prav te velikanske žitne zaloge.

Austrijsko-italijansko bojišče.

Maribor, 22. junija.

Dogodki na južnem bojišču se lahko izrazijo v kratkem stavku: Italijani ne morejo naprej! Ako hočejo vzeti Gorico, morali bi vzeti najprej Tolmin. Ako hočejo vzeti Tolmin, morali bi vzeti najprej Plave. Toda Plav ne morejo vzeti, vsled tega tudi ne — Tolmina in Gorice. Italijanske izgube pred Plavom in so velikanske. Par dni so morali popolnoma mirovati, da so sploh lahko pokopali svoje mrlje. Šele v soboto od 19. do 20. junija so začeli zoret z naskoki na Plave. Toda tudi tokrat zaman! Njihov uspeh je bil: veliko ranjencev in mrljev. Pri Tolminu v gorovju Krna se boji brez prenehanja nadaljujejo. Tudi nobenih uspehov za Italijane. Istotako na Koroškem pri Ploščem prelazu in povsod na Tirolskem. General Hecendorf je dobro zavaroval našo mejo proti Italijanom in je poslal svoje najboljše generale Boroeviča, Rohra in Dankla na jug, da na čelu našega hrabrega vojaštva odbijajo italijanske naskoke.

Divno se drži tudi naša mornarica pod poveljstvom duhovitega admirala Hausa. Dne 17., 18. in 19. junija so zopet obiskali naši mornarji italijansko obal in prizadali sovražniku precejšnjo škodo.

Tolmin — Przemysl za Italijane.

Iz Lugana se poroča: Posrečilo se je vendar enkrat italijanskemu poročevalcu dobiti dovoljenje, da sme poročati o odporni sili pri Tolminu. List „Sole“ namreč piše, da je dobil Tolmin številne, sveže in z vsem potrebnim dobro opremljene branitelje. Čez 30.000 Avstrijev nas tamkaj pričakuje v izbornih postojankah. Te postojanke so skoraj več vredne, kakor čete. Utrdbe so bile izvršene v najnovejšem času zelo pravilno in na novodobni način. Premerjene so vse razdalje, mogočne zgradbe iz cementa in železa, podmiriani jarki, električno nabasane žične ograje, vse to napravila iz Tolmina nekak Przemysl, ki je za branitelje stokratne vrednosti. Toda mi moramo, tako piše italijanski list, zavzeti Tolmin, ker z zavzetjem Tolmina morata pasti tudi Gorica in Gradiška in ker je načrte nemotega posest ozemlja ob reki Soči dvino od tega, čeprav je Tolmin. Toda italijansko prebivalstvo mora vedeti, s kakšnimi težkočami je združeno zavzetje Tolmina, ker pride sovražnik vselej z novimi in nepričakovanimi ovirami. Da se zbranijo boji italijanskih čet s prebivalstvom na zasedenem ozemlju, je italijanski vrhovni poveljnik odredil, da se odstrani vse prebivalstvo iz zasedenega ozemlja. Za dovažanje živel za Avstrije so določene visoke kazni.

Naši težki topovi na koroški meji.

Iz Vidma v Benečiji se poroča, da se je Avstrije posrečilo spraviti težke topove proti koroškim gorskim grebenom, katere so zasedli Italijani. Noč in dan se vrše težki artillerijski boji.

V Tirole ni mogoče udreti.

Brzjavke, ki prihajajo iz Verone, pravijo, da e Treatino (južni del Tirolske) tako močno utren, da je nemogoče udreti v to ozemlje. Na vsak način bo zahtevala italijanska ofenziva velikanskih žrtev.

Nekoliko hitreje.

Angleški listi priporočajo Italijanom, da naj „udarijo nekoliko hitreje in močneje.“ Francoski listi so nevoljni, ker Italijani ne pridejo nikamor naprej. Avstrije se jih branijo z lahkoto, kajti med tem nadaljujejo svojo ofenzivo v Galicijo s podvojeno močjo, — kakor da bi sploh ne bilo italijanskega bojišča. Celo neki italijanski vojaški strokovnjak se izraža v švicarskih listih: Dosedanji potek italijanske vojne je nerazumljiv. Italija je napram austrijskim četam v takih premoči, da bi bila morala v 24 urah popolnoma kaj drugega doseči. Dosedanji boji dokazujejo, da — manjka italijanski armadi in njenemu poveljniku Kardorni podjetnosti in napadnega duha.

Boji ob Soči.

Švicarski listi poročajo z meje: Boj ob Soči se nadaljuje z nezmanjšano silovitostjo. Italijani so žrtvovali tisoče v tisoče svojih ljudi, da bi si z vso silo priborili prvo veliko zmago. Vsi njihovi poskusi pa so z groznimi izgubami odleteli na jeklenem jezu avstrijske armade. Do sedaj v bitki ob Soči Italijani niso prav ničesar dosegli; avstrijskih prelazov se ne da vzeti.

Prva italijanska zastava.

Prvo italijansko zastavo so dobili v roke hravatski vojaki. „Dom“ poroča: „Dični naš 4. bataljon 16. stotnje 53. polka si je pridobil veliko zaslugo za korist in obrano hravatske domovine in habsburške dinastije, ker je povodom ljutega boja si osvojil prvo zastavo v italijanskega alpinskega polka in vrhatega tudi polkovniško trublo. Veselje nepopisno, hrabrost velika, a zmaga gotova!“

Italija mora s trikrat večjo silo nastopati kakor naši.

„Stampin“ vojaški sotrudnik izvaja: Avstrije se opirajo na utrdbje. Italijani morajo zato nastopati s trikratno premočjo nasproti Avstrijcem in morajo ob Soči zbrati vsaj 1 milijon mož.

Resnicoljubnost italijanskih poročil.

Iz vojnega časnikarskega stana se poroča: Resnicoljubnost uradnih italijanskih razglasov osvetljuje neko vojno poročilo najvišjega italijanskega poveljstva, da obstrelije težka italijanska artilerijska trdnjava Naborjet. S streli da je bil začagan del utrdbje in da je eksplodiralo neko skladisce streliva. Nasproti temu poročilo pribijemo, da je s strelijanjem začagan del utrdbje nekaj lesena lopa, ki leži izven trdnjave, v kateri se ni nahajalo strelivo.

Papirnatni vojaki.

„Berliner Tageblatt“ je dobil naslednje poročilo iz mesta Lugano: O bojih na severo-izhodni italijanski meji ne zmanjka zanimivih novic. Da se „poprodiračim Italijanom“ na zvit način zastavi pot, so Avstrije prišli na misel, da preoblečejo drevesa v gozdu v avstrijske uniforme. Ker se Italijani na ta način niso dali premotiti, so Avstrije na graviči umetne vojake iz debelega papirja. Te „vojake“ so naši postavili po vseh mogočih postojankah in strelskih jarkih. Italijanski vojaki so resenečeni začeli in cele vrste takih papirnatih vojakov. Seveda — so stale za istimi cele vrste živil avstrijskih vojakov, ki so z ognjem navađnih in strojnih pušk Italijanom pokazali pot, odkoder so prišli.

Z divjimi biki nad Avstrije.

Italijani so pri svojih napadih na avstrijske postojanke na višine Monte Corado (južno Tirolsko) uporabljali živje biki, katere so gnali proti postojankam, utrjenim z bodečo žico. S svojimi rogovi so živali morale delati Italijanom pot proti sovražniku. Ta novi način bojevanja je, kakor poročajo Italijani iz Rima v Pariz, imel zelo ugoden uspeh. Infanterija, ki je marširala za biki, je po kratkem odporu od strani Avstrijev vzela utrdbo z naskokom. Posadka je orožje odložila. (Take debele izmišljotine spravljajo Italijani v svet.) Živali, ki so pravzaprav priborile zmago, so bili divji planinski biki. Da se jih je ložje nagnalo zoper Avstrije, se je za njihovim hrbtom sprožilo nekaj bomb. (Biki, to je res novo „strašno“ orožje, s katerim se bodo Italijani borili proti nam!) Visoki dostojanstveniki vojni prostovoljci proti Italiji.

Med prostovoljci proti Italiji se nahajajo tudi

najvišji dvorni kuhinjski mojster grof Avgust Belegarde, najvišji hlevni mojster Karol baron pl. Rummers in najvišji lovski mojster grof Thun-Hohenstein.

Drugi izpad naše mornarice.

Že dne 24. maja, torej komaj po preteku 12 ur, ko je izročila Italija Avstriji napoved vojske, je uspešno napadel oddelek avstrijskega vojnega brodovja izhodno italijansko morsko obal ter prizadjal Italijanom občutno škodo. Na junaško-držnim činom naše avstrijske mornarice je zavladalo talkrat v Italiji tako osupnjenje, da je italijanski javnosti kar sano zaprlo. Italijansko časopisje in italijanska javnost je začela odločno zahtevati, da proglaši Italija nad avstrijsko jadransko obal blokado, to je, naj zapre uchod in izhod vsem avstrijskim ladjam. Italijanska vlada se je udala in proglašila blokado, ker je pri tem računala, da si ne bo upala zapustiti nobena avstrijska vojna ladja svojega pristanišča. Toda Italijani so se temeljito zaračunalni.

V noči od 17. na 18. junija je priplulo več avstrijskih križark in torpedovk v drugič pred izhodno italijansko obal. Dne 18. junija zjutraj ob 4. uri 45 minut je priplul oddelek avstrijskega vojnega brodovja, na čelu mu junaška križarka „St. Georg“, ki je že izza prvega napada dne 24. maja Italijanom v dobrem spominu, pred italijansko pomorsko mesto Rimini in oddal 50 granat na mesto. Zlasti je merilo naše brodovje na železniški most čez reko Marecchio železniške proge Rimini—Bologna in Rimini—Ravenna. Obstreljevanje je trajalo celih 30 minut. Prebijalstvo se je skrilo v kleti. Škoda, katero je povzročilo obstreljevanje, je velikanska. Porušenih je bilo več vojaških poslopij. Usmrčenih je bilo 20, ranjenih pa okrog 50 oseb. Mestni župan je tolažil prebijalstvo, zajedno pa prepovedal, da se povzročena škoda ne sme objaviti.

Skoraj ob isti uri se je vršil napad oddelka avstrijskega vojnega brodovja na mesti Pesaro in Fano. Oddelek je obstreljeval hangar, t. j. prostore za zrakoplove, obrežni svetilnik in železniški most čez reko Arzillo, pri mesti Fano pa most čez reko Metauro. Obstreljevanje je trajalo 20 minut. Dne 19. t. m. je pa avstrijski torpedni rušilec uspešno obstreljeval pristanišče mesta Monopoli, avstrijski zrakoplov je pa poškodoval kolodvor mest Bari in Brindisi. Italijanskemu časopisu je strogo prepovedano objaviti povzročeno velikansko škodo. Usmrčenih in pa ranjenih je bilo tudi več oseb.

Avstrijske ladje so ob svojem „obisku“ italijanske obale potopile tudi italijanski parnik, česar moštvo so rešile.

Italijansko časopisje izraža svojo veliko nevoljo, da je moglo avstrijsko brodovje nemoteno obstreljevati italijanska mesta in se istotako nemoteno vrneti v svoja pristanišča in obsoja brezdelnost italijanskega vojnega brodovja, češ, Anglija, Francija in Italija nimajo dozdevno v Adrijiji nobenega — vojnega brodovja. Uradno se pa tolaži italijanska javnost s tem, da se ji oblublja, da bo italijanska morska obal popolnoma začarovana pred napadi v trenutku, ko bo italijansko, angleško in francosko vojno brodovje zasedlo vso avstrijsko morsko obal. Rađevalje prepusčamo Italijanom to slabu tolažbo. Naša slavnata mornarica je pa vnovič dokazala, da živi v njej nesmrtni duh junaškega Tegetthoffa.

Velika potrošnost v Franciji.

Genevskemu listu „Guerre sociale“ se poroča iz Francije: Zavzetje Przemysla nam naznanja skorajšnji padec Lvova. Stavili smo v Przemysl velike nade, saj se nam je že meseca marca zelo mnogo začrnilo, ka je odpora sila trdnjave velikarska. Sedaj pa slišimo, da je trdnjava zopet prišla v avstrijske roke. Meraj je polna. V mnogih krajih je zavladala nezadovoljnost, jeza in ogorčenje. Kaj bo iz tega? Nahajamo se zopet v kritičnem položaju. Lvov bo padel (op. ured.: Je že padel!) in Varšavo bodo moralni morda Rusi v kratkem izprazniti. Našim zaveznicam se trgajo iz rok sadovi te velikanske vojne in kljub temu naj še upamo na zmago?

Rumunija odpušča rezerviste.

Bolgarski list „Kambana“ je dobil poročilo iz Bukareste, da je vodstvo rumunske armade odredilo v veliki meri odprt rezervistov.

Ne bo zelo pogrešeno, ako trdimo, da so naše sijajne zmage v Galiciji uplivale na Rumunijo v tem smislu, da ostane na vsak način nepristranska.

Nemiri na Ruskem.

V srednji Rusiji so izbruhnili veliki nemiri. Uradna poročila pravijo, da ljudstvo razgraja proti tamkaj naseljenim Avstrijcem in Nemcem. Drugi pa pravijo, da je ljudstvo nemirno vsled izgub v Galiciji in da glasno zahteva po miru.

Podmorski boji.

Nemški podmorski čolni so od 15. maja do 15. junija uničili 52 angleških, 2 francoskih, 4 ruskih, 5 švedskih in 1 portugalsko ladjo.

Dne 20. junija je nemški podmorski čoln v Severnem morju 100 km izhodno od šotskega zaliva Firth

of Forth sprožil svoj torpedo na angleško oklopno križarko in jo zadel. O nadaljni usodi križarke ni znano.

Razne novice.

* Novi proš v Ptiju. Cesar je imenoval ljutomerskega dekanata vlč. g. M. Jurkovič za prošta in mestnega nadžupnika v Ptiju.

* Hrvatje najboljši mornarji sveta. „Fremdenblatt“ slavi junaštvu hrvatskih mornarjev in opozarja na izjavo angleškega mornariškega atašeja nasproti glavnemu uredniku „Fremdenblatta“. Rekel mu je: Avstrijska mornarica je najboljša na svetu. Ni sicer velika, a nobena se ne more primerjati z njenim moštvom. Ne zanikalavam, da avstrijska mornarica prekaša angleško. „Agr. Tagblatt“ pristavlja, da tvorijo mornarico pred vsem Hrvatje in Slovenci in da velja zato navedenima narodoma pohvala angleškega mornariškega atašeja.

* Dr. Ivan Benkovič, drž. in dež. poslanec, sedaj na italijanskem bojišču, nam piše: Iskrene pozdrave vsem iz laške meje. Iz mirne gorske vasice opazujem artilerijski dvoboje pred seboj, do drugih večjih spopadov pa tu še ni prišlo, ker naše gore in naše vojaki tvorijo neprodiren zid. Domače ljudstvo je vzor zvestobe.

* Framčan odlikovan. V nedeljo dne 13. junija 1915 je bil odlikovan s srebrnim zaslужnim križem s krono na traku hrabrostne svetinje g. Franc Stern, narednik pri div. sanitetnem zavodu št. 22, vojna posta 48, za zasluge. Omenjeni podčastnik je Slovenec in rodom iz Frama, Častitamo!

* Novice za Primorce. Predsedništvo tržaškega namestništva uradu e zopet v Trstu. Tudi namestnik je tam in je le čez noč v Sežani. — Okrajno sodišče v Kanalu ima sedaj svoj sedež v Grosupljem na Dolenjskem.

* Nove določbe za uporabo žita in moke. Vlada je izdala novo cesarsko naredbo glede uporabe žita in moke za bodoče leto. Pšenica, resa, rž, ječmen, ajda, turšica je vsa, kolikor se je nažanje, pod zaporo, to se pravi, ž-njo se sme razpolagati samo tako, kakor je v cesarski naredbi določeno. V obče ostane tako, kakor je bilo dozdaj. Za delavce in kmečke ljudi se namerava določiti večja množina moke za uporabo na dan. Natančneje v prihodnji številki, ko bomo imeli že naredbo v besedilu pred seboj.

* Uradno določene cene za žito. Od vlade določeni komisijon za nakupovanje rekviriranega žita plačuje v mariborskem okraju za pšenico 41 K 50 v., za rž 33 K 50 v., za ječmen 30 K 80 v. in za lepo suho koruzo 34 K. Najvišje cene za žito, katere je štajerska c. kr. namestnija dne 6. decembra 1914 določila, in po katerih se je n. pr. pšenica pri prosti trgovini plačevala po 44 K, niso več v veljavni.

* Sedanje maksimalne cene za žito ostanejo v veljavi do 31. julija t. l. Vse nove pridelke, razen tistega, kar bo kmetovalec za prihodnje celo leto neobhodno doma potreboval, si bo prisvojila uradna vojna žitna družba in ker vse kaže, da bo letošnja letina izborna, zato je že sedaj gotovo, da bodo nove maksimalne cene, po katerih bo imenovana žitna družba pridelke pokupila, zatnato nižja. Kdor ima še sedaj nepotrebljivo veliko zalog, naj jih pravočasno prodaja, če ne bo imel veliko izgubo in kdor bo svoje žito hitro omlatil in pred 31. julijem po starci ceni prodal, bo vsekakor več zaslužil, kakor tisti, ki bo s prodajo odlašal. Prihodnje leto ne bo pomanjkanja in bo pravčasno vse tako urejeno, da nihče ne bo mogel po odrusku špekulirati.

* Se nekaj o rekviriranju žita. Po mnogih občinah za to določeni komisari in komisionarji rekvirirajo žito. K temu si dovoljujemo nekaj opazk, kateri bi naj upoštevali uradniki in ljudstvo samo. Pred vsem se mora povendariti, da se je popisovanje zalog žita dne 28. februarja, katero je za rekviriranje medodajno, izvršilo z velikom aglomeracijom in zelo površino. Kmet je moral navesti, koliko kilogramov pšenice, koruze t. d. ima v zalogi. Vsak je navepel le približno množino žitne zaloge. In lahko se je zgodilo, da se je zmotil v svojo škodo, da je več povedal, kot je v resnici imel. Torej ni čuda, če se daj pri rekviriranju nima niti enega odvišnega zrna, ampak še za svojo uporabo premalo. Naj to gospodje uradniki upoštevajo. Nadalje bi opozorili uradnike, ki rekvirirajo, naj postopajo z ubogim kmečkim prebijalstvom prizanesljivo. Noben stan radi vojske ne trpi toliko žrtev kot ravno kmečko ljudstvo, torej bi ne bilo na mestu, ako bi se sedaj proti njemu preosorno postopalo. Končno pa priporočamo kmečkemu ljudstvu, naj bo mirno. Komisarju pojasni, da res nimaš ne trohe odvišne zaloge, da moraš imeti žito za semen, za delavce t. d. in videl boš, da boš z lepo, mirno besedo več opravil, kot pa z držnim nastopom, s kletvijo, grožnjami t. d. Lepa beseda povsod lepo mestu najde!

* Mlatilnica deželne kmetijske šole v St. Jurju za mlatev kmetovalcem. Kakor je od več strani slišati, prizadeva khetovalcem mnogo skrbib posebno letosnja mlatev. Mlatev z ročnimi mlatilnicami, še manj pa mlatev s cepci bo nemogoča, ker manjka delavcev, z motorji: na bencin in drugimi takimi tvarinami pa, ker jih primanjkuje. Z vihom (gepeljnom) bio že še šlo, pa vendar bolj počasi in v zlo živine, katere tudi ni preveč. Žita se je več nasejalo kakor druga leta, pa ono tudi prav dobro obeta. Veliko zna biti ležeče na tem, da se žito naglo omlati in za trg pripravi,

da pa to kolikor najmanj mogoča delavnih moči odtegne za druga enako nujna dela. Vpoštevaje te okolnosti, se je ravnateljstvo deželne kmetijske šole v St. Jurju ob juž. žel. odločilo predlagati za šeatjursko kmetijsko šolo nabavo popolneje mlatilnice s parnim gonirom, ki naj bi vsaj v okolišu tudi drugim kmetovalcem koristila. Dovolila se je nabava prevozne mlatilne priprave s parno silo. S to bo mogoče na dan omlatiti okoli 3000 snopov, kar odgovarja priljivo 60-90 meterskim stotom zrnja. Pripomniti je treba, da loči že stroj sam zrnje, pleve in slamo, da bo na razpolago tudi priprava za vzdiganje in tresenje slame, da odpade toraj mnogo drugega dela, ki je z načadno mlativo v zvezi. Da se namlati in očisti 1000 meterskih stotov zrnja, to je približno od 77 ha zemlje (za 1 ha 2-3 hl posetve) s tem strojem, trebalo bo približno vsega vključno z 200 delavskih moči, med temi večinoma ženske, ki bi trebalo za načadno mlatev najmanj 1000 čvrstih delavcev. N. pr. v 100 dneh popolnega dela bi se znalo namlatiti 6000-9000 met. stotov zrnja z 4800-7200 delavcev manj, kakor navadno. Ce še pomislimo, da stroj žito tudi že očisti, da toraj odpade mnogo naknadnega dela, moramo to na pravu toliko više ceniti. To dejstvo je pri sedanjih razmerah tako sila važno, da je pričakovati za to podjetje več zanimanja. Da se bo zamogel čas boljše razdeliti in porabititi, bi kazalo, da se isti, kateri imajo namen, da pusti svoje žito na ta način omlatiti, zglašujejo kolikor mogoče zdaj. Kjer dopuščajo češte in mostovi dovoz 26 m. stotov težkih strojev in je približno do 50. m. stotov zrnja za namlatiti, tam se zna mlatiti na mestu, manjši posestniki ali taki z težjim dovozom morali bi pa snopje do mesta, ki bi bilo ugodno za postavljanje strojev, voziti. Stroški za to mlatev se bodo še le v sporazumu z večjimi kmetovalci primerno določili, nikkor pa ne bodo isti presegali povprečnih stroškov mlatve z ročno mlatilnico, temveč bodo gotovo mnogo nižji. Pri prijavadah bi bilo kaj dobro, da dotičniki omenijo, ali jim je ljubša mlatev proti deležu (merici zrnja) ali proti gotovini. Preglašuje se pri ravnateljstvu deželne kmetijske šole v St. Jurju ob juž. žel. (Opomba urednika: Mlatilnice v St. Jurju ob juž. žel. se bodo lahko posluževali edino posestniki dela celjskega in šmarskega okraja. Radi izrednega pomanjkanja delavcev pa bi bilo željno, da bi se také mlatilnice preskrble tudi za druge okraje, predvsem za Mursko in Ptujsko polje, Savinjsko dolino, Posavje t. d. Kaj ko bi v tem oziru okrajni zastopi sporazumno z deželnim odborom storili potrebne korake in bi se z merodajnimi činitelji posvetovali glede nabave parnih mlatilnic.)

* Sejajte ajdo. Sejanje ajde se je že v mnogih krajih zelo opustilo. Kmetje pravijo, da ajda „ne storii“ več, da dobijo komaj seme nazaj t. d. Glavni vzrok, da ajda dobro ne obrodi, je, ker se k strnišni ajdi ne gnoji. Poljedelski strokovnjaki pravijo, da se gnojenje nikjer tako dobro ne splača kot pri ajdi. Pri sejanju ajde se torej drži teh pravil: 1. kakor hitro ječmen, rž ali pšenico požanje, navozi vsaj nekoliko gnoja na njivo, 2. zorji in posejaj ajdo kolikor mogoče hitro, ker poznaj ajda rada pozebe in ne dozori dobro, 3. orji srednje-plitvo, ker ajda ne požene posebno globoko svojih korenin. — Ce komu primanjkuje semenske ajde, naj se obrne do soseda. Žetvene komisije naj skrbijo, da se bo po občinah posejalo letos kolikor mogoče mnogo ajde. Ako v katerem kraju popolnoma primanjkuje semenske ajde, se je treba obrniti na Zvezo gospodarskih zadruž (Genossenschaftsverband) v Eggenbergu pri Gradcu.

* Setev poznega zelja. V prihodnjih dneh se začne na Srednjem in Spodnjem Štajerskem saditev poznega zelja. Ako že pri vseh drugih setvah velja pravilo „Ne sejaj pregosto!“ je to zlasti posebno važno pri zeljnatih sajenkah, ki pridejo potem na prostoto polje. Ako so rastline gosto nasejane, se stiskajo, vse silijo na dan in postanejo sevete, kar je naravno, dolge in tanke. Take sadike rastejo pri ne posebno ugodnih vremenskih razmerah le počasi in mnogokrat zelo slabo, večkrat nastanejo vrzeli, ki se morajo pozneje zopet izpolniti. To pa daje mnogo več nepotrebne dela. Kolikor mogoče redko sadi seljante sajenke in z gostej vrst vzeti sadike, ki se presejajo ali dva ali tri tedne stare semenke v posebno gredo. Tu postanejo steblaste in jedrnate ter rastejo zaradi svoje večje odpornosti in bogatejših korenin hitreje in enakomernejne. Pregosto nasejanje je pa velika napaka pri saditvi zelja. Tega bi se morali posebno letos kolikor mogoče izogibati. Iz vsake selenke mora zrasti uporabna rastlina in iz vsake sajenke velika zeljna glava. — Kdor še ima kaj prostora, naj še do konca meseca junija sadi zeljate sajenke.

* Oddaja za vojno službo nesposobnih konj. C. in kr. vojno ministrstvo je odredilo za čete in druge zavode v domovini, da se morajo od sedaj naprej odbirati za vojno službo nesposobni konji, ako je mogoče prenesti konje, ki pridejo k pregledovanju, v prihodnjo stalno konjsko bolnišnico, brezplačno, oziroma samo z majhnimi stroški (torej pes), brezpogojno potom stalnih konjskih bolnišnic. S tem se naj onemogoči prekuševanje teh konj in se naj zlasti presejti več konj za poljedelstvo. Samo v onih krajih, kjer bi se morali prevažati taki konji v konjske bolnišnice po železnicu (pri razdalji čez 30 km, oziroma iz kakega drugega utemeljenega vzroka), se mora vršiti odbiranje, kakor dosedaj, potom licitacije. K licitaciji je pripraviti samo prošnjike, ki se morejo izkazati z uradno izkaznico, da so morali radi sedanje vojne oddati konje z razvidnicami (vprežene vozove)

vojni upravi in da potrebujejo konje za lastno uporabo pri poljedelstvu ter v industrijskih in obrtnih obratih. Od konjske licitacije je brez pogojno izključiti konjske trgovce, oziroma prekuvalce. Kdor želi kupiti te vojaške konje, naj se obrne po svoji občini na okrajno glavarstvo, odkoder bo dobil potrebna pojasa.

* **Zetveni dopusti in odpusti vojaških oseb.** Z ozirom na veliko gospodarsko važnost, da se pravčasno opravijo vsa žetvena dela, je vojno ministrstvo nanovo sporazumno z domobranskim ministrstvom odredilo, da dobe vojaške osebe, ki se ne nahajajo na bojišču, žetvene dopuste. V posebnih izjemnih slučajih bodo tudi vojaške osebe za časovno omejeno dobo oproščene od črnovojniške službe. Nadalje se je odredilo, da bo moralno tudi vojašto pomagati pri žetvi. Iz ponovne objave se razvidi, da polaga vojaška uprava veliko važnost na to, da se žetve redno izvršijo.

* **Vinogradi** zelo lepo kažejo. Po nekaterih krajih sicer nastavek gredcja ni bil posebno obilen, a ugodno vreme zadnjih dni je pripomoglo, da je trs tako lepo ocvetel, da se gredcje ni osulo, ko je v času trsnega cvetja bilo vetrovno ali deževno vreme. Pričakovati je zelo ugodne vinske letine. Trs je ocvetel skoro 14 dni poprej kot druga leta.

* **Tržne cene v Gradeu.** Debeli voli 256 do 280 K, srednje debeli 232 do 252 K, suhi 216 do 228 K; debele krave 232 do 248 K, srednje debele 168 do 208 K, suhe 152 do 164 K; biki 216 do 260 K, mlada živina 204 do 250 K; teleta 250 do 280 K, izjemoma 290 do 300 K; mlade svinje 340 do 370 K, debele svinje 352 do 360 K, srednje debele do 100 K, mesne svinje 350 do 360 K; ovce 150 do 180 K. (Pri goveji živini veljajo cene za 100 kg žive teže, pri teletih, svinjat in ovcah za 100 kg mrtve teže.) Seno 100 kg: sladko 9 do 11 K, kislo 8.00 do 10.00, slama 8.00 do 9.00 K; pšenica 41.50, rž 33.50, ječmen 30.80, koruza 40 proso 50 K, oves 27.30 K, ajda 60 K, fižol 90 do 100 K, grašica 180 K do 200 K, leča 200 K, prosen: 100 do 140 K, pšenični zdrob 120 K, koruzni zdrob 68 do 96 K, ržena moka 64 K, pšenična moka št. 0 96 do 118 K, št. 4 80 do 96 K, št. 6 (črna) 67 do 72 K (100 kg). Jajca komad 12 do 14 v, krompi: 20 do 26 v 1 kg, mleko 32 do 34 v liter.

* **Nova odredba glede cest.** Na podlagi odloka armadnega poveljstva naše armade, ki se bori zoper Italijane, z dne 10. junija, je štajerska c. kr. namestnička izdala strogi ukaz, da se mora povsod skrbeti za to, da so ceste pripravne za prosti promet vojaških pošiljatev vseh vrst, kar tudi za vojaške avtomobile. V tem oziru se morajo odslej cesno-policijske dolube strogou upoštevati. Ker se vrši promet tudi po noči, se mora skrbeti, da se prometni zadržki, kateri se po dnevu ne morejo odstraniti ali ki iz drugih varnih razlogov morajo ostati tudi po noči, n. pr. cestne zgradbe, plazovi, zatvornice pri mitnicah in želenicah) dovolj močno in primerno označijo s potrebnimi varnostnimi znamenji, posebno s svetilkami. Namestnička je naročila podrejenim oblastim, naj strogo pazijo na to, da bodo vozovi na cestah po noči dobro opremljeni z gorečimi svetilkami. Iz vojaških ozirov je še nadalje prepovedana naprava svetilnih znamenj (signalov). Za mesta velja nadalje strogo določilo, da se mora voziti vedno na levi strani ceste in se mora tudi na levo izogibati. Kdor se ne bo držal strogog feh odredb vojaške oblasti in namestnije, se bo strogou kaznoval.

* **Kovači podražijo svoje izdelke.** Na zborovanju zadruge kovačev v Gradcu se je sklenilo, da se cene za kovaške izdelke podražijo in se za kovaško delo splošni nastavijo višje cene. Kovački mojstri utelemljujejo svoj sklep s tem, da so se zadnja leta cene živilom in kovaškim potrebskim dvignile za 150%, plačila kovačkim pomočnikom pa so se povisila za 100%, med tem, ko so kovači cene svojim izdelkom in svojem delu dvignili komaj za 20%.

* **42 do 50letni črnovojniki,** ki so bili vojaki, ne bodo klicani k prebiranju. Naš domobranski minister baron Georgi je dne 22. junija izjavil nekemu odposlanstvu, da 42 do 50letni črnovojniki, ki so svoj čas služili pri vojakih, ne bodo klicani k prebiranju, ampak bodo morali kar brez prebiranja iti pod orožje. Še le pri vojakih se bodo ti črnovojniki zdravniško natančno preiskali.

* **Mura zastražena.** Ker je na Ogrskem kolera, je na Murskem polju Mura za prehod zastražena.

* **Prostovoljni strelec — orožniki.** Ker se je mnogo orožnikov vpoklicalo na bojišče in druge vojaške varnostne službe, so se posameznim orožniškim postajam na deželi pridelili kot pomočniki prostovoljni streleci.

* **Stroge obsodbe vojaškega sodišča.** Dne 15. junija je bil v Ptiju pred vojnim sodiščem obsojen vojak 17. pešpolka Valentin Sporer v smrt na vislicah, ker je dne 31. maja po noči v Žabjaku pri Ptiju v družbi z nekim Kokolom napadel starega posestnika J. Markeža in ga oropal 144 K, ure in nekaterih drugih predmetov. Vojaški poveljnik je obsodbo na vislice spremenil v smrt z ustrelitvijo. Sporer je bil dne 18. junija ob 5. uri 15 minut na dvorišču pionirske vojašnice ustrezen. — Ključavnica Nikolaj Nastasi v Kapfenbergu je bil dne 21. junija v Gradcu obsojen na smrt, ker je dne 6. junija v Kapfenbergu v neki gostilni zaklical „Eviva Italia!“ Vojaški poveljnik je smrtno obsojen spremenil v 15letno težko ječo. — Topničar Rudolf Ulrich je bil v pondeljek dne 21. junija v Gradišču obsojen na smrt, ker je uben-

žal iz vojaškega zapora. Vojaški poveljnik je smrť kazalen spremenal v 18letno poostreno ječo.

* **Za oslepele vojake.** Sveta vojska za Kranjsko vabi vse dobrohotne Slovence, da se z ozirom na tažedenški praznik sv. Janeza Krstnika, zaščitnika abstinentov, prihodnjo nedeljo dne 27. t. m. zdržijo opojnih pijač in prihranek darujejo za oslepele vojake. To je zelo hvalevreden predlog, ki je tembolj časnu primeren, ker se je bat, da bode vsled bojev v kršnih južnih gorah več oslepelih vojakov kakor na mehkih galiških tleh. Skoda, da „sveče vojske“ niso za nabiranje darov razposiale položnic. Zato je treba, da si sami pomagamo. Merodajni krogi naj ljudstvu priporočajo lepo misel in morda tudi poskrbijo, da se denar res zbere. Na Slovenskem Štajerju se naj zbrani denar odpošije naravnost v Gradec na namestništvo, kateremu se naj namen natančno označi. Nabiralci morajo imeti kajpada oblastveno dovoljenje.

Pozor! „Grazer Volksblatt“ poroča iz poštnih krogov, da prihajajo na mnoge slovenske kmete dopisnice od njihovih v Rusiji ujetih sinov, ki sporočajo starišem, da naj pošljejo denar na to in to adreso. Dopisnice so pisane z enako pisanju, v lepi pravilni nemščini. Poštni krogi domnevajo, da gre za goljulijo, zlasti ker dopisnice nimajo nikakega pečata ruskih oblasti. Menimo, da bi bilo v prvi vrsti potrebno, da preiščemo celo zadevo naše oblasti. Če dopisnice nimajo pečata ruske cenzure, oziroma ruskih oblasti — kako pa pridejo v roke naših ljudi?

Zaključitev poduka na ljudskih šolah. Naučno ministrstvo je naznalo štajerskemu deželnemu šolskemu svetu, da se naj prošnjam starišev, ki želijo predčasno zaključitev ljudskih šol, oziroma predčasni izstop učencev iz šole, ugodi. Gre se pred vsem za to, da se otroci, ki so nad 10 let starci, pritegajo lahko k poljskemu delu.

* **C. kr. gimnazija v Mariboru.** Vstop v I. razred za leto 1915-16. Vpisovalo se bo za I. razred od dne 22. do dne 27. junija, vsak dan od 11. do 12. ure dopoldne v pisarni gimnazijskega ravnateljstva. Vpisovanje se more izvršiti tudi pisorno po pošti, ako se pošlje ravnateljstvu zadnje šolsko spričevalo (naznani) in krstni list. Sprejemni izpit se bodo vršili dne 28. junija. Učenci se zberejo dne 1/10. ure dopoldne pred gimnazijskim poslopjem. Pristojbin ni plačati nikakih. Glede sprejemnih izpitov v jeseni (v septembru) se bo pravočasno objavil razglas.

Maribor. Vpisovanje za I. letnik je na učiteljsku šolskih sester v Mariboru za šolsko leto 1915-16 dne 28. junija, oziroma dne 15. septembra, od 8. do 12. ure dopoldne. Sprejemni izpit v prvem terminu se začne dne 28. junija, ob dveh popoldne, v drugem pa dne 16. septembra. Za pripravnico, meščansko šolo, vadnico ter otroška vrteca je vpisovanje dne 15. septembra.

* **Maribor.** Zadnji čas se občutio opaža, da kmečko prebivalstvo vedno manj živil primaša in privaža na trg. Za to je iskati dva vzroka: Prvič sedaj vedno bolj primanjkuje vsakovrstni živil tudi na deželi pri kmetih-proizvajalcih, na drugi strani pa postaja razmere na mariborskem trgu s časoma take, da se nti ni čuditi, če kmet svoja odvija živ la raje kam drugam proda ali uporabi doma, nego da bi jih zapeljal v Maribor. Če kmet z ozirom na splošno draginja in pomanjkanje delavcev ceno svojim pridelkom malo dvigne, nastane splošen a večinoma neopravičen hrup in šum med nekaterimi obiskovalci mariborskega trga. Tako smo n. pr. opazovali v soboto dne 19. junija v Koroški ulici zanimiv slučaj. Kmetica Ekart od Št. Janža na Dravskem polju je pripeljala na trg, ker je imela tudi neke druge opravke v Mariboru, voz krompirja. Kakor nam je začrtevala, se plačuje krompir merica na domu sedaj po 1 K 30 v in še više; toliko plačuje zanj tudi vojašto. Ker kmetica ni bila poučena, da je mariborski magistrat določil 1 K kot najvišjo ceno za merico krompirja, je istega prodajala po 1 K 30 v. Kar naenkrat pa se je zbrala krog vozov truma ljudi, ki so začeli kričati nad našo kmetico in nastal je vik in krik. Policijski stražnik je pripel kmetico in jo tiral na magistrat. Voz je postal brez varstva, a krompir je pridno izginjal z voza. Ko se je kmetica čez nekaj časa vsa razburjena vrnila z magistrata, je moralna na policijsko povelje prodajati krompir merico po 1 kroni. Zdi se nam, da bi bilo priporočati, da bi policijski stražniki, če že morajo ubogo kmetico odtrirati od voza, morali vsaj postaviti pri vozu kako stražo, da zasebno šteje ne bo trpečke skode.

* **Maribor.** Franc Golob, urađnik v deželnem bolnišnici v Mariboru, se je kot vojak artillerist bojeval v trdnjavi Przemysl. Cele mesec ni bilo nobenega glasova od njega. Družina je že bila v strahu z njim. Nekateri vojaki, ki so se vrnili s severnega bojišča, so tudi pravili, da je Golob padel zadet od šrapnela. Dne 18. junija pa je njegova žena dobila od svojega moža dve dopisnice iz mesta Merw (izhodno od Kaspiškega morja) v Transkaspiji, Turkestan v Aziji. Od tam piše svojim domaćim: Dragu ženka! Najprej Te iz srca pozdravim in poljubim, in istotko vse otroke, ter upam, da bodo te vrstice gotovo v roke dobila. Pišem skoraj vsak dan, ampak razmere in neizmerna oddaljenost so take, da dvojim, če doseže vsako pismo svoj cilj. Natančneje žalibog se ne smem izraziti, zažusti Ti naj, da sem še živ in da gojam jedino le željo, biti zopet združen z Vami, ljubi moji! Vse drugo bode Bog pomagal. Za to pa ne pozabite mene v molitvi, ki stremim in hrenim za Vami v daljni Aziji. Vročina narašča že do 46 stop. R. — Na drugi dopisnici pa: Merw, dne 12.

5. 1915. Draga ženka! Upam, da si že katero mojih dopisnic prejela, kar bi me vsaj toliko pomirilo, da veste, da sem še pri življenju in da mislim noč in dan na Vas. Bog daj doživeti tisti radostni trenutek, ko se vrnem v Vašo sredino; večje sreče si ne želim. Pri Tebi budem si zdravje gotovo okreplil, prepričan, da me bodoš gojila kot zvesta ljubljena žena. Ostani mi zdravi, dokler se ne vidišmo. Poljubim Tebe in otroke Tvoje Te ljubeči mož Franc. — Golob je rodom iz St. Janža na Dravskem polju.

* **Maribor.** V torek dne 22. junija je v rezervni bolnišnici št. 1 umrl vojak 73. pešpolka Andrej Vejh. Umrl je za jetiko. Rajni se je udeležil bojev na severnem bojišču. Pogreb se je vršil v četrtek popoldne.

* **Maribor.** Od danes naprej bo na progi Maribor—Ljubljana ter med Pragarskim in Budimpešto vozilo zopet več rednih vlakov. Ko dobimo natančni vozni red, ga bomo objavili.

* **Ruše.** Gospod Alojzij Glaser, ki je bil zopet 4 tedne v preiskovalnem zaporu v Gradeu, je zopet prost.

* **Sv. Marjeta ob Pesnici.** Zašel se je nekam 23 letni Franc Kočaš. Revež je božjasten, srednje velikosti. Kdor ve zanj, naj to javi občinskemu uradu Vosek.

* **Jarenina.** Na severnem bojišču je dne 12. junija padel, od sovražne kroglo naravnost v srce zader, stotnik 47. pešpolka, tukajšnji rojak Ferdinand Ornik. Rajni je bil edini še živeči sin gospe Ane Ornik, bivše spoštovane gostilničarke in posestnike v Jarenini. Star je bil 32 let. Padli se tudi v vojaški službi kot stotnik ni sramoval svojega slovenskega rodu, ampak je s svojimi podložnimi rad govoril v milji in mpterinščini. Pokopan je bil v gališki vasi Potoczyška v poseben grob, odkoder ga bodo pozneje prepeljali v Jarenino. Naj mu bo tuja zemlja lahka!

* **St. Ilij v Slov. gor.** Tukajšnji gostilničar in trgovec s sadjem Janez Polak je dobil te dni s severnega bojišča poročilo, da je njegov edini sin Ivan, ki je bil letošnjo pomlad kot črnovojnik prideljen armandi, padel, zadet od ruskega šrapnela. Padli je bil miren, povso spoštovan in ljudomil mladenič. Naj mu bo tuja zemlja lahka! Globoko potrtim roditeljem pa naše sožalje! Naj ju tolaži zavest, da je njen sin Ivan kot junak žrtvoval svoje mlado življenje za cesarja in domovino!

* **Sv. Jakob v Slov. goricah.** Iz ruskega ujetništva se je po devetih mesecih oglasil Feliks Dokl in kakor piše, je zdrav in se nahaja v mestu Skotovo. Pismo je dafirano od dne 26. februarja in je došlo v roke domaćim dne 1. junija.

* **Sv. Jurij v Slov. gor.** Tukaj se je za vojne namene nabralo: 149 kg bakra, 75 kg medi, 10 kg kositra, 29 kg cinka, 13 kg svinca, 14 dkg srebra in 5 g zlata.

* **Sv. Jurij v Slov. goricah.** Peter Zemljic, višnjar v Partinju, se je oglasil iz ruskega ujetništva. Zemljic piše svoji ženi Elizabeti, da je ujet in si želi skorajnjega svidenja.

* **Sv. Bolfenk v Slov. goricah.** V občini Ternovška ves se vrši dne 30. junija velik živinski sejem. Z dovoljenjem namestnije smejo tudi posestniki iz sosednega okraja Sv. Lenart v Slov. goricah pragnati svojo živino. Pričakovati je mnogo kupcev. Posestniki, priženite veliko lepe živine na ta sejem.

* **Sv. Jurij ob Ščavnici.** Ivan Mir, ki služi pri 26. domobranskem pešpolku, piše svojim domaćim, da je še zdrav in da se je že večkrat srečal na bojišču s smrtno. Stari vojak je kakor maček. Če ga udariš po glavi, še vedno beži. Tački smo tudi mi slovenski vojaki. Ne bojimo se ne krogel, ne šrapnelov in tudi ne smrti. Mi vedno zmagujemo in upam, da ne bodo dolgo, ko se bo sklenil mř med nami in Rusi.

* **Sv. Jurij ob Ščavnici.** V pondeljek dne 7. junija po noči je vzel ljubi Bog k sebi blago ženo in ljubo mater Alojzijo Topolnik iz Selšč, staro 58. let. Rajna je še bila v petek in nedeljo v cerkvi pri sv. Maši in prejela sv. zakramente. V nedeljo zvečer je še celo večerjala z domaćimi, potem legla k počitku, od katerega ni več vstala; zjutraj so jo našli mrtvo. Bolehalo je že dolgo na srčni bolezni, kateri je tudi podlegla. Bila je navdušena branilka sv. vere in milje domovine. „Slov. Gospodar“ in „Straža“ sta bila redna hišna obiskovalca in njena prijatelja. Komaj je čakala vsakega petka, ko je prišel ljubi gost v hišo in ji prinesel neštivelno novic iz širnega sveta. Mi plakamo za teboj, draga žena in mati, ker izgubili smo veliko, ko smo položili tebe v hladni grob. Tolažimo se z upanjem, ker si prinesla seboj pred večnega Sodnika toliko lepih čednosti kot dobra žena, ljuba mati, branilka sv. vere, vrla rodoljubka, da te je poplačal ljubi Bog stotero. Počivaj v miru! Najblažji ti spomin!

* **Vučjavas na Murskem polju.** Dne 20. t. m. je umrl visokospoštovan mož, dolgoletni župan naše občine, g. Anton Heric. Bil je tudi mnogo let ud krajnega šolskega sveta in okrajnega zastopa. Rajni je bil brat p. Kalista Heric, zgrajitelja mariborske franciškanske cerkve. Bil je

Ruse povsod, kamor pride, vi beg. Zdraví smo še, hvala Bogu, vši. Mnogo pozdravov rojakom Muropoljem!

* **Ormož.** Prebivalci, ki smo navezani na naknico za moko, si dovoljujemo vprašanje, kako to, da dobivajo kmete za državni upravi prodano pšenico za meterski stot K 41.50, rž K 33.—, ječmen K 30.30 in koruzo K 34.— in mi pa moramo plačati trgovcu za najslabšo krušno moko (krušna moka samo po imenu, iz nje se niti ne da speči kruh) kg po 84.50. in še več? O beli moki, ki se prodaja po kroni in tudi dražje, niti ne govorimo. Ker udje krušne oskrbovalne komisije kupujejo od kmeta zrnje po isti ceni, katero je oblast določila, in ta cena sedanjim razmeram primerno ni pretirana, trgovci pa ubogim ljudem prodajajo najslabšo moko več kot dvakrat dražje, nastane vprašanje, kdo je temu podraženju moke kriv? Prizadeti pozivamo pristojno oblast, da zadevo preišče in kriveca pretiranih cen po postavi kaznuje. Družine ubogih slojev, ki smo navezani na krušne karte, smo od draginje tako prizadeti, da ne moremo mirno prenašati nepotrebno pretirane cene moke.

* **Hum** pri Ormožu. Tu pred kratkim po hudi bolezni umrli g. Jožef Stebih se je trudil vse življenje za svoj in svoje stare matere obstanek. Vzdržal se je s trudopolnim delom rožnih vencev in s potovanjem s skloptikonom. Vreden je nagrobnega spomenika. Ker pa ni sredstev za to, prosi načuditelj Anton Porekar nekdajanje pokojnikove sošolce, priatelje in znance, da mu pošljejo v ta namen prilične doneske. Preostanek se bode izročil njegovi materi v poboljšek starih let. Imena darovalcev se razglasijo v naših časnikih.

Črešnjevec pri Slov. Bistrici. V bližnjem železniškem preduoru je našel dne 15. junija nek železničar mrtvo vojaško truplo. Domneva se, da je vojak padel z vlaka in prišel pod kolesa. Truplo je bilo grozno razmesarjeno.

* **Sv. Kriz** pri Rogaški Slatini. Dobili smo sledede poročilo s severnega bojišča: Padel je vrl slovenski mladenič-narednik Anton Gobec, doma ob Sv. Krizu pri Rogaški Slatini. Dne 2. junija ob 1/2. uri zjutraj ga je zadela smrtonosna krogla. Blagim starišem in sorodnikom naše sožalje! Slovenski vojaki avstrijske 30,5 cm možnarske baterije št. 17 trdnjavski artilerijski bataljon št. 10, 5. stotinja, vojna pošta št. 105. Leopold Klančnik, Jožef Solar, Vinko Prah Filip Tropar.

* **Zibika.** Naša posojilnica je imela svoj občni zbor v nedeljo dne 13. t. m. Na občnem zboru smo slišali poročilo o delovanju posojilnice v preteklem letu, katero je bilo zelo ugodno. Nadrevizor VI. Pušenjak je razpravljal o skušnjah, katere so napravile kmečke gospodarske organizacije v vojnem času in orisal položaj na denarnem trgu. V načelstvu se je na novo izvolil M. Fajs, župan na Tinskem. Kakor drugod, tako prinašajo tudi pri nas ljudje v veliki meri vloge in vračajo posojila in izkazuje vsled tega posojilnika nad 30.000 kron odvišnega denarja. Ker je povsod denarja dvakrat toliko, so vse mestne banke znižale obrestno mero in plačujejo k večjemu 3% obresti za hranilne vloge. Posojilnica je bila v prejšnjih letih, ko je vladalo pomanjkanje denarja, vsled sosednih posojilnic prisiljena obrestno mero zvišati na 5%. Ce bi sedaj obdržala to obrestno mero, bi imela posojilnika izgubo. Radi tega se bodo od 1. julija naprej hranilne vloge zopet obrestovale po 4%, kakor so se v začetku poslovanja posojilnice 1. 1907 4½% obrestna mera odgovarja našim razmeram, višja obrestna mera je nenaravnava.

* **Grobno-Rogatec.** Na železniški progi Grobelno-Rogatec je promet zopet otvoren. Z Grobelnega vozi proti Rogatcu osebni vlak in sicer po dohodu vlaka, ki vozi z Maribora ob 2. uri 53 minut popoldne. V Rogatcu pripelje ta vlak ob 8. uri zvečer. Iz Rogatca pa vozi vlak zjutraj ob 7. uri in ima na Grobelnem zvezo z vlakom, ki pripelje v Maribor okrog opoldneva.

* **Kebelj** na Pohorju. Iz ruskega ujetništva se je oglasil Ivan Fridrik iz spoštovane Fridrihove rodbine nad gradom. Mladenič je bil lepega vedenja, našreden, pošten in priljubljen povsod. Leta 1911 je šel v vojakom v Celje, kjer je bil kot trobentač prideljen k domobranskemu pešpolku štev. 26. Ivan se je vojskoval že v začetku vojne v Galiciji z Rusi, kakor tudi Rok Fridrik, ki je bil v Galiciji težko ranjen, a je sedaj že zopet v ognju. Zadnjo dopisnico so stariši sprejeli od Ivana dne 14. decembra 1914. Bojeval se je hrabro ves čas z Rusi in je marsikaterega poslašal na oni svet, a je bil v boju ujet. Iz ruskega ujetništva piše dne 5. aprila dopisnico, ki so jo njegovi stariši prejeli dne 26. maja. Dopisnica se glasi: Sprejmite srčne pozdrave od svojega sina Ivana. Pozdravljam vas, dragi stariši, sestre in sosedi! Z Bogom, dokler se ne vidimo! Sem sedaj v Srednji Aziji, blizu železniške postaje Kaalika (Rusija).

* **Dobrna.** Dne 30. majnika je priedilo Bralno društvo igro s petjem in deklamacijami v prid Rudečega križa. Ob enem se je še vršil tudi občni zbor Bralnega društva. Vsled nenavadno dobre udeležbe se je lahko odposlala precejšnja svota Rudečemu križu.

Celje. Vpisovanje in izprševanje učencev za I. razred c. kr. samostojnih nemško-slovenskih gimnazijskih razredov v Celju se bo vršilo dne 28. junija t. l. v zbornici slovenske gimnazije. Učenci najpr nesejo seboj krstni list in zadnje naznani lojdske šole.

* **Celje.** Franc in Konrad Gologranc, sinova g. stavbenega podjetnika Ferdinanda Gologranc v Gaberju pri Celju sta še oba od začetka vojne na bojnem polju v Galiciji. Z dne 2. junija poročata, da sta še oba čvrsta in zdrava, ter da je bil Franc Gologranc odlikovan s srebrno svetino hrabrosti. — Dne 8. junija je umrl v Celju priljubljeni zdravnik dr. Ivan Rebić. Bil je dober katoliški mož.

* **Celje.** Strežnik v celjski rezervni bolnišnici Dominik Bohorč nam piše, da je po večmesečni bolezni sedaj toliko okreval, da se bo že sredi meseca julija vrnil iz bolnišnice v Postyenu na Ogrskem zdravljaju v Celje na svoje mesto.

* **Celje.** V petek, dne 18. maja, je v Gradcu umrl Martin Terpotitz, upokojeni ravnatelj teroveljskega premogovnika.

* **Celje.** Na severnem bojišču je padel Koračin Franc, nadporočnik pri 3. polku tirolskih strelcev. Padli je bil rodom Celjan.

* **Celje.** Za domobrantsko vojašnico se bo postavilo zopet šest novih barak za bolne in ranjene vojake. Delo je prevzel tesarski mojster Jožef Nekrep iz Maribora.

* **Ljubno.** Ivan Ermenc, sin ljubljenskega župana v Savinjski dolini, piše dne 15. junija iz srbskega bojišča: Mnogo pozdravov Vam pošiljam iz južnega bojišča in Vam ob enem naznam, da sem še vedno zdrav in se mi prav dobro godi. Tukaj na bojnem polju sem že od 20. maja, kjer so večinoma artillerijski boji; naši topovi prav dobro učinkujejo.

* **Luč.** V nedeljo, dne 13. junija, so nam zvoni prav žalostno naznani smrt dveh za domovino padlih junakov. Jakob Pečovnik je padel meseca maja v Galiciji. Njegovi tovariši naznajajo, da ga je zadel šrapnel. Bil je takoj mrtev. Pokopan je za-se v enem grobu. Rajni zapušča ženo in dvoje otrok. Bil je zvest pristaš Kmečke stranke, ud pevskega zabora, požarne brambe ter izobraževalnega društva. Za domovino je tudi padel kmečki sin Franc Jerevčnik, po domače Gabršov. Bil je od začetka vojske in vso zimo do spomladni v Galiciji, potem je bil v Gradcu tri tedne, nakar je bil zopet poslan nazaj v Galicijo, a je na potu umrl. To je že sedma žrtev, ki jih je vojska zahtevala iz naše fare. Svetila, obema večna luč!

* **Rajhenburg.** Obletnida posvečanja nove župnijske cerkve Lurške Marije v Rajhenburgu se bode vršila v petek, dne 2. julija, sledče: Dne 1. julija zvečer: pridiga, slovesne večernice in spovedovanje; dne 2. julija, ob šestih zjutraj, slovesna sv. maša, ob pol desetih dopoldne procesija s sv. Rešnjim Tel., pridiga, slovesna sv. maša, katero bodo služili mil. g. opat trapistov s škofovimi insignijami. Popoldne ob pol treh slovesne večernice in zahvalna pesem. Za spovednike, ki bodo spovedovali romarje, je preskrbljeno.

Zadnja poročila došla v četrtek, 24. junija.

Najnovejše avstrijsko uradno poročilo.

Rusko bojišče.

Uradno se razblašča:

Dunaj, 23. junija.

Severo-zahodna in zahodna bojna črta lvovskega pasu je bila ob ruski obrambni postojanki Zolki in ew-Mikolajow zasedena od močnih russkih čet. Ob 5. uri zjutraj dne 22. junija so dunajski domobranci zavzeli z naskokom utrdbo Rzezno ob cesti Janow-Lvov. Od severo-zahoda so prodireale v tem času naše čete čez višine izhodno ok potoka Mlynovka in so z naskokom zavzeli nekaj okopov pred utrjenim višino Lysa Goro. V teku predpoldneva so bile v nadaljnem prodiranju proti mestu v krvavem boju zavzete ostale utrdbi in utriene naprave na severno-zahodni in na zahodni bojni črti. Na ta način je bila ruska bojna črta vnovič prebita in sovražnik, ki je zopet imel težke izgube, je bil prisiljen se umakniti. V zasledovanju so predrele naše čete notri do višin izhodno in severno-izhodno od mesta in so prekoračile južno od mesta Lvov cesto, ki pelje v Mikolajow.

Na vod u s q n je prebivalstva je bilo velikansko, ko je general konjenice Böhm-Ermolli ob 4. uri popoldne ukorakal s četami druge armade v mesto Lvov.

Tudi pri Zolki in ew-u in izhodno od Ravarske se Rusi umikajo. Posamezni sunki sovražnika ob reki Tanew so bili odbiti.

Danes ponoči se je začel sovražnik še načalje umikati med Sanom in Vislo, kakor tudi na gorskem ozemlju pri Kieciah, povsod zasledovan od zavezniški čet.

Ob reki Dnestr je splošni položaj nespremenjen.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, podmaršal.

Italijansko bojišče.

Uradno se razblašča:

Dunaj, 23. junija.

V prvem mesecu vojne, ki je sedaj potekel, niso dosegli Italijani nobenega uspeha. Naše čete imajo tudi sedaj, kakor v pričetku vojske, v svoji oblasti vse postojanke ob meji ali v bližini meje. Na bojni črti ob reki Soči, na utrjenem ozemlju Bovec-Naborjet, na grebenih Karnških alp in na vseh tirolskih črtah so bili odbiti vse sovražni napadalni sunki, pri čemur so imeli Italijani prav težke izgube. Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, podmaršal.

Najnovejše nemško uradno poročilo.

Berlin, 23. junija.

Avstro-ogrške čete so včeraj popoldne zavzeli z naskokom mesto Lvov. Kmalu nato ponoči so zasele tudi ruske postojanke ob reki Szezerek med Dnjestrom pri Mikolajevu in Lvovu. Dalje proti severu se je pri zasledovanju sovražnika dosegla črta izhodno od Lvova-Zoltance-Turynka severozahodno od Zolkevja. Pri Ravaruski in na zahodni strani tega mesta je položaj nespremenjen.

V kotu med rekama San in Visla in levo od gornje Visle so se Rusi pričeli umikati.

Grozen učinek avstrijskih težkih topov.

List „Rusko Slovo“ poroča iz Lvova: Avstrijski težki topovi, imenovani „42 cm havbice“ ter nemški 42 cm možnarji so v prostoru pri Lvovu ruske postojanke grozno opustošili. Ako je udarila krogla 42 cm topa v zemljo ali v ruski okop, tedaj v okrožju 150 metrov ni ostala nobena stvar pri življenju. V okrožju 500 metrov pa otrpne ali za delj časa pada v nezavest vsako živo bitje. Mnogi so vsled groznega udaka in zračnega udarca sploh več ne prebude. Tački streli grozovito uplivajo na množice ruskega vojaštva. Ko začnejo pokati sovražni velikani, nastane vselej med vojaškimi četami (ruskimi) velika zmesnjava.

Pred veliki dogodki na severu.

Ruska armada se na celi črti umika pred zmagovitimi našimi četami. Vojni poročevalec graške „Tagespošte“ piše: Stojimo pred velikimi dogodki! Načrti našega armadnega vodstva segajo dalje, kakor nam je znano. Boji od 2. maja do 22. junija so zagotovili feldmaršalu nadvojvodi Frideriku in njegovemu generalštavnemu načelniku, baronu Konradu-Hecendorfu nesmrtno slavo.

Srbija zasedli Drač?

Pariški listi poročajo, da so Srbi že zasedli mesto Drač v Albaniji. Nekateri oddelki srbskih čet pa korakajo proti Skadru. Črnogorci so zasedli več postojank ob reki Bojani. Albanci so sovražnosti napram Črnogorcem ustavili. V Skadru vlada popolen mir.

* „Sveta vojska.“ Občni zbor protalkoholnega društva „Sv. vojska“ se vrši letos v Središču v nedeljo, dne 27. junija. Predpoldne in popoldne je cerkvena svečanost, po večernicah pa zborovanje v središki šoli.

* Zavodnje. Tomaz Vrhovnik je daroval po našem upravitelju 100 K za avstrijski Rudečki križ in 50 K za torpedni čoln. To nam kaže veliko dolomljubje in požrtvovalnost našega slovenskega ljudstva.

Listnica uredništva.

S podnještarske žene: Vaše pismo bi mi že priobčili, toda oblast bi ga čisto gotovo zasegla. Mi storimo svojo dolnost, ako priobčujemo vse odredbe. Od zelo mnogih in modrih kmetov dobivamo za to zopet zahvalo. Vsem ljudem pa še Bog ne more ustreči. — Svečina: Je rodom Italijan. Ali si je spravil že avstrijsko državljanstvo, povprašajte pri okrajnem glavarstvu. Zaradi orožnikov se obrnite na c. kr. deželno orožniško poveljstvo, Gradec. — S. v. Vid pri Ptaju: Blagovolite nam tudi naznani priče, da lahko sodniško postopamo proti človeku, ki tako govori.

Sklep.

Za prodajo štacunarskega blaga v konkurenčni zadavi Janeza Vavpotič v Makolah in sicer v celoti, ali večjih partijah, se odredi dan na 4. julija 1915, popoldne ob 2. uri v Makolah.

C. kr. okrajinu sodišče v Slov. Bistrici, odd. I, dne 19. junija 1915.

Deklica, gospodična, ki ima veselje do pošte, vešča slovenskega in nemškega jezika, se sprejme takoj za poštni urad na deželi. Naslov v uredništvu „Slov. Gospodarja“.

Loterijske številke.

Trst, dne 16. junija 1915: 70 56 86 5 53
Dunaj, dne 19. junija 1915: 83 85 66 79 11

Pet vinarjev

 Vabilo k sčitnemu zboru Osrednje zadruge za vnoževanje živine in pospeševanje živinoreje v Mariboru, registrirana zadruga z omejeno zavezo, kateri se vrši v ponudnik dne 12. julija ob 16. uri redpoldne v zadružnih prostorih. Dnevni red: 1. Poročilo načelstva. 2. Poročilo radzorstva. 3. Odobrenje raz. zaključka za i. 1914. 4. Poročilo o izvršeni reviziji. 5. Službenosti. Kobilni udeležbi babi načelstvo. Cenik se vsebuje podjetje nazadnjem in Št. 1. tovarna ur. Homa Kavčič, a kr. čverni doberiški v Mostu (Brax) št. 801 (človek). Prava nikakete kopija na K 420, 5 K, mehtra K 20, 9/10, niklasta bedulka g 200, ure s kukačko 8/40 K, predel ure 9 K. Podlja se pred povezijo. Noben risiko. Hranilnega dovoljenja ali de-
nov nuj. II-25

Učenec iz boljše hiše se takoj sprejme pri čepljarskem mojstru J. Egger v Mariboru, Stolni trg 14.

Velika sveta denarja
se zamore naključiti vsakomur, ki postane naš naročnik. Brezplačna pojasnila pošilja: Štečkovne zastopstvje št. 15. Ljubljana. 154

Rombi Marlin poprej Fal Štajersko zdaj Landw. Reg. 26 4. Komp. Maribor prosi svojo ženo nej mu na znani, kje se nahaja. 403

Hiša za eno družino z lepimi sobami in vrtom za zelenjavo in stavbenim prostorom se v mesto Maribor po ceni proda. Vpraša se v upravnosti Slev. Gospodanja pod "Hiša". 406

Za špercerijsko trgovino in polje delsko blago se takoj sprejme izvežbeni pomočnik ali pa tudi praktikant smožen slovenskega in nemškega jezika po ugodnih pogojih. Ponudbe na tvrdko K. Hrepušnik v Konjicah. 404

Mož sposoben za čaferja, špana ali služne službe, z večletnimi spricenimi, izvežban v vinogradništvi, sadjereji in hmeljarstvu ter vseh drugih poljšek-ekonomskeh delih želi nastopiti mesto na kakem večjem veleposestvu. Dopis in ponudba na Janeza Kolar, v Golobisjaku p. Podčetrtek Sp. Štaj. 405

Prešim če se še kdo spominja, da je 1908 l. bil Jurij Potočnik v Školah v gostilni pri Toverniku in če je videl kdo, da bi Jurij Potočnik izplačal večjo svojo denarja gostilničarju Mohorkotu po domače Toverniku, naj se naznani Franc Potočniku v Loki na Dr. polju p. Ptuj. 595

Služba organista in cerkvenika v Škalah se takoj odda. Zato sposoben more prevzeti tudi cerkveno trgovino. Prošnja se naj tekom 14 dni na župni urad. Cerkveno predstojništvo. 396

Trgoviški vajenec trgovine mešanega blaga prosi trgovca mešanega blaga, da ga oprosti t. j. "Freigesprochen". Več pove iz prijaznosti g Teodor Weithardt, nadučitelj in posestnik Rogoznic pri Ptaju. 397

Fant v nauk, poštenih starijev zmožen slovenskega in nemškega jezika in eden vojaščine proti kamel se takoj sprejmeta v trgovini z mešanim blagom J. Belina Macelj, p. Podlehnik Štaj. 399

Cerkovnik mladenič ali kolikor veliče službo, se tako sprejme v stolni cerkvi v Mariboru. Mesečna plača 80 K in postranski dohodki. Prosto stanovanje Naslov dopisov: Stolno župnišče, Maribor.

Učenca iz pošteže hiše se sprejme pod ugodnimi pogoji na 3 ali 4 leta. Dobra sprejema se želijo. Vstop takoj. Trgovce Trana, Ptujška gora. 381

Tiskalci in tiskarski učenci se sprejme v dobro plačano službo v tovarni Thondorf, p. Lbenau pri Gradcu, Šta. ersko. 400

Sedlarški in čavljarski pomočniki za delo surjeni se sprejmejo v tovarni Thondorf pri Lbenau pri Gradcu. 401

Zgubila se je na poti med Žumerkom in postajo Grobelno srebrna znotraj počlanja tabatjera (tabaknica) z monogramom A. R. in kazemonom na pokrovu. Pošteni najdi telj naj je pošle na župni urad Pilštaj proti nagradi. 402

Trgovski učenci, priden iz poštene hiše s primerno šolsko izobrazbo bolj žive narave, kateri dobro računati zna se takoj sprejme v trgovino Franc Seršer v Ljutomeru. 403

Vediteljico peduržnice na deželi, oben deželnih jezikov in mešane trgovine zmožna, ne premiča, sprejme takoj Paula Staraschini, tigovka, Cirkovce pri Pragarskem.

Kočijaž se išče. Vsled vpoklicanja dosedanjih uslužencev k vojakom, se s 1. julijem 1915 sprejme zanesljiv kočijaž samskega stanu, ki zna dobro ravnat z žlabutimi konji, v trajno slabo. Neomajevan živ ljenje je pogoj sprejema, dosluženi vojaki-konjeniki imajo prednost. Ponudbe, podpirane z župniškouradnim izpravevalom aravnosti, se naj vpoštejejo najdalje do 2. junija t. l. oskrbnikstva, šk. posestev v Windensu, p. Maribor.

Dva trgovska setrudnika, ena ali dve predstajalci mešane stroke in krepek dečko kot učence, se takoj sprejmejo pri tvrdki Martin Ogorove, Konjice, Sp. Štajersko. 388

Svetovna vojska dokazuje jasno, da samo oni za more prenašati skoraj nečloveške napore, ki ostane trezen. Zato zahtevajo v vsaki gostilni kot pičajo izvrstne ljutomerske pokalce. Feder Kukovec, tvornica pokalic in sodavice, Ljutomer. 311

Škopilnico najboljšo vinogradno od Jesserniga si lahko vsakdo naroči tudi na obroku pri Zinauer & Co., Sv. Jakob v Slev. gor. Posebno v letosnjem letu bodo pomanjkanje vitriola in delavnih moti jako pripovedljivo, da ima vsak svojo škropilnico. Cenik zastonji. 297

Sprejeto eto se takoj 2 trgovska pomočnika eventualno predstajalca zmožna slovenskega in nemškega jezika. Josip Ulaga, trgovec, Maribor, Tegetföva ulica. 385

Volno

ovjejo, oprano in neopraco kupiti tako možno po najvišji cen/ proti takojšnjem plačilu ter plačati ročno sam. Veletgovina

R. Stermecki

Celje štev. 17 (Štajersko)

! KAVA !

50% cenejša:

Ameriška štedilna kava, vele aromatična, izdatna v štedilna 5 kg poskušana vrčen 11 K fraz. po povzetju. Pol kilograma vele-prima najfinnejši čaj K 220 oddaj A. Sapira, eksport kave in čaja Galanta 496, Ogrsko. 278

Za veletgovino z železnino se išče

Učenca s primerno šolsko

izobrazbo. Prošnje

sinov pošten h rodbin naj se pošle na naslov: Peter Majdič, Celj.

Galanta 496, Ogrsko. 278

Za veletgovino z železnino se išče

Učenca s primerno šolsko

izobrazbo. Prošnje

sinov pošten h rodbin naj se pošle na naslov: Peter Majdič, Celj.

Galanta 496, Ogrsko. 278

Za veletgovino z železnino se išče

Učenca s primerno šolsko

izobrazbo. Prošnje

sinov pošten h rodbin naj se pošle na naslov: Peter Majdič, Celj.

Galanta 496, Ogrsko. 278

Za veletgovino z železnino se išče

Učenca s primerno šolsko

izobrazbo. Prošnje

sinov pošten h rodbin naj se pošle na naslov: Peter Majdič, Celj.

Galanta 496, Ogrsko. 278

Za veletgovino z železnino se išče

Učenca s primerno šolsko

izobrazbo. Prošnje

sinov pošten h rodbin naj se pošle na naslov: Peter Majdič, Celj.

Galanta 496, Ogrsko. 278

Za veletgovino z železnino se išče

Učenca s primerno šolsko

izobrazbo. Prošnje

sinov pošten h rodbin naj se pošle na naslov: Peter Majdič, Celj.

Galanta 496, Ogrsko. 278

Za veletgovino z železnino se išče

Učenca s primerno šolsko

izobrazbo. Prošnje

sinov pošten h rodbin naj se pošle na naslov: Peter Majdič, Celj.

Galanta 496, Ogrsko. 278

Za veletgovino z železnino se išče

Učenca s primerno šolsko

izobrazbo. Prošnje

sinov pošten h rodbin naj se pošle na naslov: Peter Majdič, Celj.

Galanta 496, Ogrsko. 278

Za veletgovino z železnino se išče

Učenca s primerno šolsko

izobrazbo. Prošnje

sinov pošten h rodbin naj se pošle na naslov: Peter Majdič, Celj.

Galanta 496, Ogrsko. 278

Za veletgovino z železnino se išče

Učenca s primerno šolsko

izobrazbo. Prošnje

sinov pošten h rodbin naj se pošle na naslov: Peter Majdič, Celj.

Galanta 496, Ogrsko. 278

Za veletgovino z železnino se išče

Učenca s primerno šolsko

izobrazbo. Prošnje

sinov pošten h rodbin naj se pošle na naslov: Peter Majdič, Celj.

Galanta 496, Ogrsko. 278

Za veletgovino z železnino se išče

Učenca s primerno šolsko

izobrazbo. Prošnje

sinov pošten h rodbin naj se pošle na naslov: Peter Majdič, Celj.

Galanta 496, Ogrsko. 278

Za veletgovino z železnino se išče

Učenca s primerno šolsko

izobrazbo. Prošnje

sinov pošten h rodbin naj se pošle na naslov: Peter Majdič, Celj.

Galanta 496, Ogrsko. 278

Za veletgovino z železnino se išče

Učenca s primerno šolsko

izobrazbo. Prošnje

sinov pošten h rodbin naj se pošle na naslov: Peter Majdič, Celj.

Galanta 496, Ogrsko. 278

Za veletgovino z železnino se išče

Učenca s primerno šolsko

izobrazbo. Prošnje

sinov pošten h rodbin naj se pošle na naslov: Peter Majdič, Celj.

Galanta 496, Ogrsko. 278

Za veletgovino z železnino se išče

Učenca s primerno šolsko

izobrazbo. Prošnje

sinov pošten h rodbin naj se pošle na naslov: Peter Majdič, Celj.

Galanta 496, Ogrsko. 278

Za veletgovino z železnino se išče

<p

Sva rlo!
Koder se prodajajo ponaredbe, naročite pristni

naravnost od izdelovalnice pod naslovom:
Rastlinska destilacija
„FLORIAN“
v Ljubljani.

Vsak svoj mlinar.

S poleg stojecim ročnim mlinom lahko zamelje vsakdo doma svoje zrnje, kakor koruzo, ječmen, žito, oves. Mlin je tako trpežen in stane samo 20 K; plača se lahko tudi v 4 enakih mesečnih obrokih. Naročila sprejema Teodor Zdarski v Mariboru ali Zinauer & Co. Sv. Jakob v Slov. gor.

296

Za spomlad priporoča domača in narodna trgovina

Franc Lenart v PTUJU

večinoma razno novodošlo blago za obleke. Ker se vrši najbrž letos sv. birma, opozarjam cenj. botere in botre že naprej, da preskrbijo svojim birmancem lepo obleko, ki pa se dobri primeroma današnjim razmeram po ugodnih cenah istotako pri Francu Lenart v Ptaju.

Kdor bo z blagom zadovoljen, naj pove svojim znancem.
Kdor bo z blagom nezadovoljen, naj pove meni.

192

Narodna trgovina Alojz Brenčič v PTUJU

priporoča za spomlad in leto lepo izbiro štov in volne za moške in ženske obleke kakor tudi vsakovrstnega platna za životno in posteljno perilo. Nadalje nudi gotovo perilo, potem hlače, predpasnike, kravate, ovratnike, zavratnice, odeje, dežnike, preproge, različne rute ter vobče vse, kar spada v to stroko. Priporoča se Alojzij Brenčič v Ptaju.

Ljudska hraničnica in posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neom. zavezo

Obrestuje hranične vloge po

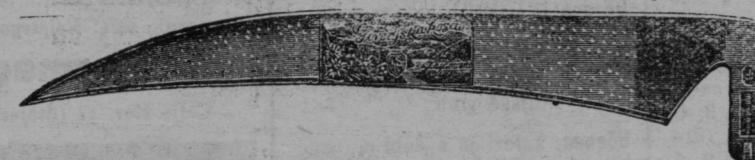
4 1/2 %

od dneva vloga do dneva vzdiga.

Rentni davek plača posojilnica sama.

v lastni hiši (Hotel „Pri belem volu“) v Celju, Graška cesta 9, I. nadstr.

Najboljša **KOSA** se dobi samo V PRVI GORENJSKI RAZPOŠILJALNICI **IVAN SAVNIK, KRAJN, Gorenjsko.**

65, 70, 75, 80 ctm
6 1/2, 7, 7 1/2, 8 pesti

Gorenjska kosa stane samo kron 2—, 2·20, 2·40, 2·60, za katero se garantira.

Kdor naroči deset kosov skupaj se mu pošlje poštne prosto!

Zahlevajte krasni ilustrovani cenik zastonj!

Prva slovenska razpošiljalna svetovno-znanih srebrno-jeklenih

291

znamka dvojni
•Orel• z mečem,

katere so iz najboljšega in najvlačnejšega jekla, lahke, na las tanko izdelane, najlepše izpeljane in za vsak kraj rabljive.

Za vsak kemad se garantira.

Pri naročilu 10 kom. se doda 1 komad zastonj.

KMETOVALCI! ogibajte se manjvrednega židovskega blaga.

Zahlevajte cenik.

Edina zaloga: Ad. Geiss-a nasl. Viktor Pilich, Žalec v Savinski dolini.

Gospe-Gospodinje-Kuharice!

Ali že poznate pripravo „Weck“ za vkuhanje vsakovrstnega sadja in zelenjadi? Če ne, zahtevajte takoj zastonj cenik od Zinauer & Co., Sv. Jakob v Slovenskih goricah.

844

Tvrda

Milan Hočevar Celje

Glavni trg št. 10, tik farne cerkve.

Naznjam, da v moji trgovini dobivate zanesljive kaljiva semena za polje in vrte po solidni ceni

Posebno priporočam od predanca očiščeno:

Domače ali konjsko deteljno seme, potem Lucerner ali nemška, Inkarnat za enkrat kosit, E�parset, takozvana večna detelja, Travino seme za mokre in suhe travnike, Korenjevo seme, Runkelovo repo, rudečo dolgovato, rumeno dolgo in okroglovato, Svinjsko salato.

Vseh vrst semena za vrte, kakor tudi rafijo in žveplo za vinograde.

Obilnega obiska pričakujem biležim z velespoštojanjem

Tvrda M. Hočevar Celje

Glavni trg št. 10, tik farne cerkve
trgovina špecerijskega blaga.

Knjigarna, umetnine in muzikalije.

Goričar & Leskovšek

Celje

trgovina s papirjem, pisalnimi in risalnimi potrebščinami na debelo in drobno, priporoča:

trgovcem in preprodajalcem velikansko izbiro dopisnic

XX po raznih cenah. **XX**

Za gostilničarje:

Papirnate servijete vsled novih predpisov namestnije v Gradcu po zelo nizkih cenah.

Daje posojilo

na vknjižbo, na osebni kredit in na zastavo vrednostnih listin pod zelo ugodnimi pogoji.

Prošnje za vknjižbo dela posojilnika brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure

za stranke vsak delavnik od 9. do 12. ure
dopoldne.

- Posojilnica daje tudi domače hraničnike, -